

A V E M A R I A

SEPTEMBER, 1935

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers,*

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

Management - Upravištvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. Alexander Urankar,
1852 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

*ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.*

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNİK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠEGA
LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI SO ZA
ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNIŠTVA. ZA-
TO JE BILA AVE MARIJA USTANOVLJENA, DA
BI V GMOTNEM OZIRU PODPIRALA DIJAKE,
KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI STAN. TVOJA
NAROČNINA JE SEME, KI NAJ NEKOČ OBRODI
SAD V VINOGRADU GOSPODOVEM. KOLIKO JE
DIJAKOV, KI BI RADI ŠTUDIRALI, PA NIMAJO
SREDSTEV. SAMOSTAN V LEMONTU JE
TUDI ŠOLA IN VZGOJEVALIŠČE IDEJALNIM
FANTOM, KI SO SI ZAŽELELI SLUŽBE ALTAR-
JA. SEDAJ RAZUMEŠ. NAŠ LIST UTIRA POT
TEM STUDENTOM.

AVE MARIA

Septemberska šte., 1935—

Nabožni mesečnik.

—Letnik XXVII.

Prvemu metropolitu združene Slovenije,
PREVZV. G. DR. GREGORIJU ROŽMANU,
prihajajočemu med nas ameriške Slovence,
pristrčni:
Dobrodošli!

NA NARODNI EVHARISTIČNI KONGRES V CLEVELAND!

P. Hugo

KO nas je domovina mati povabila na evharistični kongres v svojo metropolo, je gotovo večina njenih tukajšnjih otrok, ki jih je ona zibala, želela za to priliko pohiteti v njeno naročje. Mnogim, ki so bili že na tem, da bi se odzvali vabilu, je bilo žal, da tega niso storili. Saj je bil ta jugoslovanski evharistični kongres v slovenski obleki nekaj tako prisrčnega, da so mnogim že ob branju mrtvih poročil igrala solze v očeh. Seve, na kako večjo udeležbo od naše strani, zlasti v teh časih, ni bilo moč misliti. Voljo smo nedvomno imeli. A ta je še preslab aeroplan za prekocean-ski polet. Je treba še marsikaj drugega, česar pa nismo imeli. Zato nas je domovina gotovo rada opravičila.

A zdaj nas vabi naša nova domovina na enako slavje v Cleveland, O., ki je obenem naša tukajšnja metropola. Kar se tiče velikopoteznosti, bo ta vseameriški evharistični kongres kajpada prekašal jugoslovanskega. Nekaj drugega je Amerika, čeprav jo je le šestina katoliške, nekaj drugega Jugoslavija in še ta niti na polovico ni katoliška. Seve, okvir clevelandskega kongresa ne bo tako domač, kot ljubljanskega. Pa prav ta je bil, ki je naše ljudi tako mikal in vabil domov. Vendar moramo reči, da še noben ameriški evharistično narodni kongres, in ta bo že sedmi, ni imel in ne bo imel toliko slovenskega značaja, ko clevelandski. Ko bi se ga vdeležila samo naša tamkajšnja najmočnejša kolonija, bi naš narod častno zastopala. A ta bo gotovo znatno pomnožena po številnih zastopnikih drugih slovenskih naselbin.

Poleg tega so pa clevelandski rojaki še nekaj čisto slovenskega spravili v okvir evharističnega kongresa. Za isto priliko so nas povabili na odkritje Baragovega spomenika v jugoslovanskem "Kulturnem vrtu". Baragova Zveza pa bo za to priliko imela svoj Baragov dan. To bo za ostale ameriške Slovence še posebni magnet. Zato pričakujemo, da toliko našega naroda v tej deželi še ni bilo zbranega, kot ga bo takrat v Clevelandu. Kdor količkaj more, naj te dvojne lepe prilike ne zamudi, ker je nikoli več ne bo imel. Saj od Clevelanda nas ne loči širni in včasih muhasti ocean. Za par dolarjev kaklega izletnega vlaka si bo ta užitek lahko privoščil. Slovenski program za tiste dni nam še ni bil javljen. Zvedeli bote zanj

pravočasno potom dnevnega časopisja. Pač pa nam je bil te dni dostavljen program evharističnega kongresa, s prošnjo, naj ga priobčimo. Kajpada to z veseljem storimo.

Je pa sledeči:

1. V PONDELJEK 23. SEPT.

a) Opoldan se pripelje papeški legat, Njega Eminenca Patrick kardinal Hays, nadškof njujorški.

b) Ob 1. pop. bo po liturgičnem obredu slovesno sprejet v stolnici sv. Janeza.

c) Ob 4. pop. bo seja voditeljev škofijske evharistične zveze.

d) Ob 8. zvečer bo civilni sprejem papeškega legata v tamkajšnji Public Hall, z nagovori raznih imenitnikov in odgovorom kardinala legata.

2. V TOREK 24. SEPT.

a) Ob 9:30 bo slovesna pontifikalna sv. maša kardinala legata in otvoritev kongresa.

b) Ob 1. pop. slavnostni obed duhovščine v počast papeškemu legatu.

c) Ob 3. pop. seje raznih odsekov.

d) Om 5. pop. bo ura molitve pred Najsvetejšim. Sestre bodo imele rezervirane prostore.

e) Om 8. zvečer. Splošno zborovanje z izbranimi govori.

3. V SREDO 25. SEPT.

a) Ob 9:30 slovesna pontifikalna sv. maša za otroke.

b) Ob 11:30 slovesna pontifikalna sv. maša po vzhodnem, grškem obredu, ki je zelo slikovit.

c) Ob 3. pop. seje raznih odsekov.

d) Ob 8. zvečer Molitvena ura, pred vsem za duhovnike.

e) Ob 11. ponoči Molitvena ura za može.

f) Opolnoči tiha škofvska sv. maša apos. delegata ekscelence Hamleta Cicognani in skupno sv. obhajilo za može.

4. V ČETRTEK 26. SEPT.

a) Ob 9:30, slovesna pontifikalna sv. maša za ženstvo.

b) Ob 1:30, slovesna zaključna evharistična procesija od Public Hall v Cleveland Stadium ob Erie jezeru, kjer je prostora za 200,000 ljud.

Nekaj posebnega pri tem sedmem ameriškem evharističnem kongresu bo to, da bo prvi, na katerem bo papež zastopan po svojem kardinalu legatu. In kot čujemo, ga bo sv. oče sam po radiu iz Rima pozdravil. Nadalje, da bo vsaka škofijska ameriškega ozemlja imela svoj posebni altar, za

svoje slovesnosti in pobožnosti. Potem čó s kongresom združena tudi cerkvena zgodovinska razstava, ki bo nazorno kazala razvoj katoliške cerkve v Ameriki in razmah kraljestva Evharističnega Kralja. Zamisel tega velikopoteznega evharističnega slavlja je zasluga clevelandskega škofa Most Rev. Joseph Schrembsa, preizkušnega organizatorja velikega formata, ki je znal svojo pestro družino narodov, z njih lastnim narodnim koloritom pritegniti in sestaviti iz njih veličastne evharistične orglje.

Slovenci širom Amerike! Ker bota tiste dni v naši metropoli Clevelandu poleg božjega magnetu presv. Evharistije delovala še dva slovenska magneti: škof Baraga in naš domači škof, bodoči nadškof Most Rev. Gregor Rožman iz Ljubljane, se spodobi, da bo naša piščalka v teh evharističnih orgljah mogočno donela.

SPORAZUM MED JUGOSLAVIJO IN SVETO STOLICO

P. Bernard

ZADNJIH par let smo se že skoraj popolnoma odvadili veselih novic iz Jugoslavije. Saj še ni prav daleč za nami čas, ko smo z bridkostjo v srcu mislili na domovino in jo v duhu nagovarjali: Torej tudi ti, ki te še vedno imenujemo mater, si se pričela pajdašiti z neprijatelji katoliškega imena... Da, zdelo se je že, da se zbirajo prav temni oblaki na nebu slovenskega in vsega jugoslovanskega katoliškega obnebja. Skoraj nam ni treba v podrobnostih obnavljati tistih žalostnih spominov, saj nam je še vse prav sveže pred očmi. Le na to naj spomnimo na tem mestu, da nekaj časa niti naša Ave Maria ni smela v domove naših dragih tam v domovini, ker je naenkrat postala preveč nevarna obstoju jugoslovanske narodne države... Hvala Bogu, da nam spomin na to danes zavlja na ustnice samo pomilovalen nasmeh...

Človek obrača, Bog obrne. Skoraj čez noč je nastala taka izprememba, da se naši dragi tam čudijo, in mi sami si ne moremo drugače pomagati, kot da se čudimo ž njimi.

Veličastni evharistični kongres v Ljubljani z vsemi svojimi pripravami in predpripravami je bil nekak začetek veselejših novic iz "starega kra-

ja". Triumf, ki ga je doživel v Ljubljani evharistični Kralj, je mogočno povedal v svet: Jugoslavija se ne počuti dobro med nasprotniki katoliškega imena! Bili so nekateri, ki so jo hoteli prepričati, da ji katoliško ime ne dela časti pred svetom. Za hip se je menda res dala premotiti in je skušala zaplesati protiverski ples, pa je hitro spoznala, da ta reč ni zanjo. Bog in Marija sta ji le preveč prirasla v srce, da bi ju mogla kar tako na lepem vreči med staro šaro...

Skoraj istočasno s tem strogo verskim triumfom je prišel politični triumf. To velja zlasti za naše ožje rojake Slovence. Naš voditelj je postal kar naenkrat zopet minister. Saj veste, koga mislim. Kakih pet let je moral dr. Korošec nositi ne samo nagobčnik, temuč celo prisilni jopič so mu skušali natakiniti. Trpel je in ves narod je trpel ž njim. Toda glejte, prav za evharistično kongres je prišel tudi dr. Korošec triumfalno v Ljubljano, prišel kot zastopnik jugoslovanske vlade, in sicer z imenom in oblastjo notranjega ministra. Popolnoma razumemo neko pismo iz Slovenije, ki se glasi: Kadar berem: dr. Korošec, notranji minister, se mi zdi, da se mi sanja...

Tretja prav tako vesela novica je pa prišla te dni: Konkordat med Jugoslavijo in Sveto Stolicco podpisan...

Beseda "konkordat" je seveda tuja beseda in krije v sebi celo vrsto važnih reči. Na kratko in po domače bi lahko povedali tako: Jugoslavija in papež sta sklenila prijateljsko pogodbo. Prav prijateljsko sta uredila vse skupne zadeve, ki se tičejo obeh — Cerkev in države.

Sveti Oče skuša z vsako državo narediti tako pogodbo. Jugoslavija je sedaj okoli petnajst let stara, pa se doslej nikoli ni resno potrudila, da bi podpisala kako tako pogodbo s papežem. Katoličani v Jugoslaviji so si seveda ves ta čas srčno želeli take pogodbe, toda iz raznih razlogov ni prišlo do nje. Šele te dni prihajajo poročila, da je minister dr. Auer bil pooblaščen od vlade, naj gre v Rim in konkordat podpiše. Vse je poteklo v zelo prijateljskem razpoloženju in z veliko slovesnostjo.

Res je sicer, da je bil konkordat že dalje časa pripravljen. Pravijo, da je imel rajni kralj Aleksander resno voljo, urediti razmere med Cerkvijo in državo. Nimamo vzroka, da tega ne bi verjeli. Vemo tudi, da je vlada predsednika Jevtiča, ki je prišla na površje po tragični Aleksandrovi smrti, slovesno izjavila, da hoče skleniti konkordat. Dobre volje na odločilnih mestih potemtakem ni ravno manjkalo. Bile so pa take raz-

NEKAJ O SANJAH!

P. Aleksander

mere, da se je uresničitev načrta odlašala in odlašala. Sam Bog ve, kako daleč v bodočnost bi se bilo zopet vse zavleklo, da ni prišla čez noč na površje Stojadinovičeva vlada z dr. Korošcem kot notranjim ministrom. Ta nova vlada je v nekaj tednih odstranila vse ovire, ki bi utegnile zadrževati podpis konkordata z rimsko Stolico. In to je tista novica, ki nas mora v srce veseliti. Saj je samo en dokaz več, da so se končno javno razkadili črni oblaki nad našo drago domovino Jugoslavijo.

Konkordat je pogodba, ki ima jako veliko pisanja v sebi in je ni mogoče v par minutah prebrati. Sploh nam besedilo še ni znano v vsej celoti, vemo pa, da bo ta pogodba prinesla jugoslovanskim katoličanom marsikako izredno zadoščenje.

Med drugim so že razglasili to, da je po tej pogodbi ljubljanska škofija povzdignjena v nadškofijo. To sicer samo na sebi ni najvažnejše, vendar ima velik pomen. S tem je priznana od Cerkve in države našim slovenskim katoličanom posebna katoliška samobitnost in neodvisnost. Gotovo je sicer, da moramo imeti in imamo katoličani v verskih zadevah na vso moč široko srce in se zavedamo skupnega verskega občestva z vsemi katoličani po svetu, toda zavest tega občestva ne more ubiti v nas posebne ljubezni do domačnosti. Doslej ni bilo v Jugoslaviji slovenske nadškofije, razen par let. Kdo nam more zameriti, če nas že samo ta točka konkordata spravlja v nenavadno veselo razpoloženje? Slovenski nadškof v Ljubljani bo najbolj znal ceniti in pospeševati tisto, kar je posebnega v katoličanstvu slovenskega človeka, in bo bolj kot kdorkoli drugi znal razumeti tudi njegove potrebe.

Temu veselju se pridružuje naš ponos, da bomo mogli svojega sedanjega vladiko, dr. Rožmana, pozdraviti v najkrajšem času tu v svoji sredi kot prvega ljubljanskega nadškofa. V resnici je zanimivo, da je vatikanska pogodba prišla v javnost ravno te dni, ko se dr. Rožman odpravlja čez morje, da obiše že precej postarano, vendar še dokaj mlado in živahno Slovenijo v Ameriki. Prepričani smo, da jo bo njegov obisk ne samo v srce razveselil, temuč tudi — pomladil...

Trdno upamo, da nam bo po vsem tem naš prvi nadškof imel povedati še marsikaj veselega, in da bodo nadalje same vesele novice prihajale preko morja iz domovine. Domovina je v svojem jedru ostala zvesta Bogu, zato je tudi Bog ostal njej zvest.

ZADNJI čas smo mnogo slišali o pisatelju, ki je izšel iz našega naroda, pa se je proslavil z angleškim pisateljevanjem. Adamich mu je ime. S svojimi spisi se pa tudi ni malo zameril, ker je nekajkrat prav po robato pljunil po domovini in njenem življenju; med drugim se je spravil tudi na svojo lastno domačijo Kranjsko in orisal svoje ljudi v čudni luči praznovernih babjevernikov. Seveda so zopet planili po njem. Sramota, res, da Adamič ni mogel najti na svojem narodu lepših potez, da nas v taki luči svetu predstavlja, sramota zadene pa nekoliko tudi nas same. Zakaj? Ker je res preveč te praznoverne slame pod našimi strehami. Ni čudno, da potem po sami praznoverni slami dišimo, duha pravovernosti ta slama zaduši.

Da. S praznoverjem zelo, zelo škodimo svoji veri in svoji Cerkvi. Kako morem govoriti o globoki veri pri človeku, ki samo na črno šolo misli, na neumno umetnost urokov in vraž, pa na sanjske bukve. Prašal sem nekoč našega ameriškega knjigotržca: katere knjige pa najbolj gredo pri naših ljudeh? Povem vam, je dejal: sanjska knjiga. Poznam ljudi, ki bodo zjutraj imeli eno edino skrb, kaj pomenijo sanje, ki so jih sanjali, čez dan na drugo ne misli kakor, kako bo stopil, da ne bo zadel na kak urok, zvečer pa druge pita s svojo neumnostjo. —

Kar sem povedal o praznoverstvu sploh, velja tudi o sanjah: kdor hoče posebnih milosti od Boga, naj nikar ne misli, da mu jih bo po sanjah napovedal. Dal nam je Bog veliko sredstvo, molitev. Z njo kličimo nase blagoslov in srečo, nikdar pa nam je ne bo dal in jo napovedal v sanjah. Kdor v sanje slepo veruje in iz sanj sklepa brezmiselno na voljo božjo, greši. Prav tako smrtno greši kakor tisti, ki v copernije in vraže veruje.

Sanje so samo refleksije del in misli, ki smo jih čez dan imeli. Posebno če so živci bili preobloženi z delom čez dan, ali telo ni v pravem redu, bodo sanje divje in žive, toda so samo sad in posledica naravnih naših zmožnosti, spomin jih rodita in domišljija. Ne rečem, da bi se jih Bog časih ne poslužil, da nam razodene svojo voljo in svoje sklepe. Saj se je že velikokrat zgodilo, da je Bog po sanjah odvrnil to ali ono nesrečo. Odpri sveto pismo, kolikokrat se je poslužil sanj, da je

razodel prerokom in svetim osebam namere svoje. Še celo danes. Ni dolgo tega, kar se je zgodilo v Parizu. Grof je v sanjah videl moža v pisani suknji. Ne zmeneč se za sanje, je prišel v hotel. Hoče po elevatorju v četrto nadstropje, kdo stoji pred elevatorjem. Mož, ki ga je v sanjah videl, mož v pisanem suknjiču. Medtem, ko premišljuje, kje je tega moža videl, mu elevator pred nosom uide. Ni minila sekunda, pa se je elevator utrgal, vsi, ki so bili v njem, so se nevarno ponesrečili. Ne rečem, da bi Bog ne imel moči razodevati svoje volje na tak način. On nam je dal vse naravne zmožnosti, se jih lahko tudi posluži, kakor hoče. Toda prenapeta vera v sanje, je grešna. Kdor kar naprej v sanjskih knjigah tiči, ne moremo reči o njem, da je bogve kako velik pravoveren katoličan.

Pa naj se ti lastna mati prikažejo in misli, da za maše hodijo, ni prav, da bi stavil vero v sanje. Kaj šele morem reči o tistih, ki dajo vsaki posebni sanji posebno razlago. Če sem stopil v sanjah na kačo, to pomeni to in to, če sem hodil po dežju, pomeni zopet kaj drugega. Kake skrbi in težave vsako jutro, predno najde pravo razlago.

Praznoverje, naj bo tako ali tako, je greh. Greh radi nezaupanja v božjo pomoč, zapostavljanje Stvarnika za stvarjo in izkušanja božje moči.

Praznoverje je grd madež na duši posameznika in najlepšo znamenje, po katerem lahko spoznaš, koliko je kaj vere v njem. Kjer Bog zavzema prostor v srcu, ne bo imelo praznoverje nobenega mesta, tudi ne vražarstvo.

Praznoverje je coklja na delu Cerkev. Cerkev je varuhinja božjih resnic. Resnice morajo vsakemu v dušo, tudi tistim, ki stran od Cerkev stoje, nevernikom. Mi vsi smo misijonarji teh resnic, z besedo in življenjem, delom in nehanjem. Kako se bodo mogli drugi od nas učiti prave vere, če ne razločujemo sami, kaj je črno, kaj je belo, če mešamo praznoverske in vražarske marnje z božjimi resnicami in božjim razodetjem.

UTRINKI

Globoke duše se že prebujajo in spoznavajo, kako smo baš v današnji dobi duševno revni. Že čutijo praznoto modernega življenja. V njih raste in narašča hrepenenje po nečem boljšem, lepšem in višjem. To so duše, ki iščejo,

*

Zakaj so izgubile celo mnoge iskrene duše vero svoje mladosti?

TAM na desno pod napisom Južne železnice se je razprostirala do tisoč korakov v dolžino, široka jih je bila pa gotovo sto in petdeset, če ne več. In globoka — joj! Če si zakotalil po bregu nizdol, se ti je zavrtelo v glavi, da si se opotekal še par korakov. Valovita, hribovska pokrajina s sipinami, ravnicami in pa s stožci en miniature. Metuljev, hroščev, zelencev, slepcev — nič koliko. Preko usihajoče, vele drni s ponižno belo deteljico, s šopi kresnic, divjega kumna in vitkega trpotca, ki ga je mikastil rokovnjaški črmlj-pasanec, je šla naša pot. Kam? Vse povsod po Zeleni jami! Nam se je zdela velikanška, velezanimiva, skrivnostna in še prav nič raziskana, polna čudi. Brskali smo in iskali, našli nismo seveda ničesar: kvečjemu kakšen razbit lonec, stare rene — kravjeke. Včasih so prilo-mastili v njo tropi vojakov-hornistov, ki so se razpršili za holmci, da so se nemoteno urili v signalih. Tedaj so blesikali po vsej jami jarki solčni bliski; vsak vojak je zase užival svojo vajo, da je odmevalo kot pred Jeriho in v prav bedasti disharmoniji. Otroci smo zbežali; metali so za nami kamenje.

Na vrhu, ob robu jame se je vila prašna cesta mimo smrdeče luže ob tovarni za klej, se izgubljala v plodni ravnini, prekrizani vseppek s šepavimi, z žoltim klasjem zagaženimi kozelci in se naпослед potuhnila v spokojni hraščini modrikastega, studenega Posavja.

Zlomek vedi, kje ga je izteknil. In še nekaj pesti nabojev, da mu je žep v suknjiču mahadral kar tako. Sklenili so soglasno:

“V Zeleno jamo ga gremo preizkušat, kako daleč nese. Tam ni stražnika-polipa, da bi nam vzel samokres in nas zapisal.”

“Jaz grem tudi z vama — naj no grem,” je zamoledeval Rudijev mlajši, desetletni bratec, ki je imel vse počitnice obvezan palec na nogi.

“Šajbca” — menda zaradi mreene na levem očesu, kar od rojstva že — se kot mogočni gospodar nad samokresom ni protivil, pač pa Rudi: “Nandek ostane doma.”

“Bom pa zatožil.” Starejša dva se spogledata; ker se ga nista mogla odkrižati, sta privolila. Drgetajoč pričakovanja in podjetnosti sta jo Šajbca in Rudi mahala po Martinovi cesti, da ju je Nandek jedva dohajal.

Med dirko v Zeleno jamo je razlagal Šajbca strokovnjaški:

"Sproži se šestkrat povrsti. Toda paziti moramo, da koga ne ubijemo, na primer kakega vola ali janca, če bi se pasel. Sicer ima revolver samo 7 mm — prepovedano veš! — ampak žival bi se le stegnila."

"Eh, kaj bi bilo, če bi jo malo? Praviš, da imaš samo ptičji prah, — še za vrabce ni. Škoda, da nimaš pravih krogel; jaz bi ti pokazal, kako se zadene" mu je zabavljajl Rudi.

"Kdo pravi, da nimam tudi takih! Glej jih." In res: med nabojčki v polni pesti so se svetili tudi taki s šibro. "Kaj — ti! Jaz ti pokažem, kako se strelja. Jaz prestrelim vrabcu glavo na sto korakov" in Šajbca se je udaril ob prsa.

"Kaj ptiča. — Jaz ti prestrelim klobuk v sredini, če ga zaženeš kvišku. Malenkost."

"To ni nič. Poslušaj: Jaz sem izbil pečko iz jabolka, ki ga je zalučal France v zrak. Saj veš, kako zna metati. Uh, koliko sem jaz že streljal..."

"Krave!" je obžalovaje vzkliknil Nandek, ki je hitel naprej in se ustavil na drugi strani železniškega prelaza.

"Škoda! Ti, pa pojmo k tovarniški mlaki, bomo streljali žabice," je predlagal Rudi.

"Kam? Kako? Pojdemo." Hitro so se odločili. Ob luži je razlagal Rudi: "Kako se delajo žabice na vodi s kameni, saj veš. Revolver nameriš sporedno z gladino vode in izstreljena krogla bo cepetala po vodi. Ej, to bo dolga žabica! Daj sem, bom prvi jaz, da boš videl."

Seveda je kot prvi sprožil Šajbca: počilo je pošteno, toda krogla je siknila menda v vodo ali kamen; žabice nikjer. Potem je meril Rudi kleče in tik nad gladino. Ko je sprožil, je pljusnila njegova desnica v smradljivo do komolca. Ker je meril ob nosu, mu je mlaka štrknila po obrazu.

"Pfuj, to ni nič." Slekli si je suknjič in si otrl nesnago.

"Seveda to ni nič. Sedaj si sam žaba, ker se ustiš, da znaš," mu je privoščil Šajbca.

"Pojmo rajši v jamo," so sklenili in so šli. Našli so tarčo: — dno stare pločevinaste posode. Streljali so na trideset, deset, pet korakov, na dva... Nič, nobenega zadetka. Približal se jim je pastir. Tudi ta ni zadel. Nandek je prosil, če bi smel še on.

"Kaj, da se ustreliš!" se je raztogotil starejši brat. "Jaz bom pa zate tepen; še tega je treba." Nandek je povesil glavo in jim je sledil.

"Tisto dno je bilo predebelo. Odletelo je," so se prepričevali in iskali novih ciljev. Že v sredi jame so našli strohnel kolec. Zapičili so ga v

pesek in ga podprli s skalo. Prvi je sprožil Rudi: Pok! Tam ob strani je poskočila sivka, dvignila rep in zbežljala po jami.

"Ho-ho! Sivka!" je zdirjal za njo pastir in vihtel brezovko. Krava pa je zamukala, zdirjala po brežini navzgor in se zakadila v pšenico.

"Kravo si! O joj, o joj!" je veselo zarezgetal Nandek in se povalil po tleh.

"Tiho bodi, osliček. Brencelj jo je! Jaz sem kol zadel. Centrum!" Vsi trije so ogledovali tarčo in potem dognali sporazumno, da je Rudi zadel sredino količka.

Ko sta se nastreljala, a je količek kljuboval vsem navalom, si je Šajbca podprl podbradek in izgovoril je odvažno: "Kol bi moral že davno pasti; s prstom bi ga podrl. Ti, meni se zdi, da so vse one luknje — veš od česa? Od os in rilčkov!" Oba sta se skrbi polno popraskala za ušesi. A že se upre Rudi:

"Jaz sem zadel, jaz. Če ti nisi, kaj mi mar."

"Kravo si. Še zdaj ni pastirja nazaj! . . ."

Onemela sta in si ogledovala očrneli desnici.

"Glej, glej — kavke!" je zakričal Nandek in kazal z roko. Šajbca je hitro nabasal samokres in Rudi mu ga je izpulil iz rok. Meril je. Jata vran je v precejšnji nižini prifrftotala strelcem nad glavami in v lepem loku zavila proti polju nad cesto. Rudi sproži, — Nandek pa krikne in pade vznak.

"Križ božji, poglej no, poizkusi, če vidiš!" Čepela sta ob njem in mu brisala kri raz obraz.

"Vidim, saj vidim. Joj, srajca je vsa krvava," je zatulil Nandek. "Zdelo se mi je, kot bi me z loparjem udaril po čelu."

Oddahnila sta se.

"Kaj bi bilo, da je bil naboj s šibro! Kletó sem bil pameten, da sem nabasal s prahom," se je pohvalil Šajbca. Po kratkem pomenku sta jokajočemu Nandku dopovedovala: "Le nič se ne boj. Srajco operemo, te črne pike po obrazu bodo že izginile; dobro te izmijemo, pa bo. — Na, če hočeš, zdaj streljaj, kolikor ti ljubo." Toda Nandku ni bilo do streljanja, ihtel je:

"Ves obraz me skeli, kot bi me z ognjem, ah, ojoj."

"Boga zahvali, da vidiš! Na tu imaš šestico, da si tiho. No?" Grozeče ga je gledal brat. "Boš rekel doma, da si padel v koprive?"

"Bom, bom," je malodušno odgovoril Nandek ter začel bežati. Ona dva za njim. Vlekla sta ga k Ljubljani, mu oprala srajco, ga drgnila po obrazu in ga učila, kako mora lagati doma. Pod noč sta šla bratca domov in Nandek je zlezal takoj in kar brez večerje v posteljo. Mati se je ču-

dila, mu prinesla kavo na posteljo, toda Nandek je tiščal zglavnik nad glavo in kar smrčal.

Drugo jutro je imela laž kaj kratke noge. Ko je odpela palica svojo visoko pesem, je moral Nandek k zdravniku. Le-ta je poslušal zgodbo o Zeleni jami, smehljaj se je, se zgražal, potem pa je izbrskal Nandku vse šibre in prah iz obraza. Le eno večjo šibro mu je pustil koncem levega uhlja z opazko:

“Ta naj ostane namesto uhana — murčka za spomin, da te bodo laže zvohljali, če bi tudi tebe kdaj zamikalo po orožju. Kaj takega je mogoče samo v Zeleni jami. Boga zahvali, da je nisi včeraj videl poslednjikrat.”

Tudi s silo ne bodo zatrli spomina nate. Še zeva danes nekaj pedi nekdanje otroške prerije in moleduje za milost. Razjokal bi se. Že je skoro prav vsa zasuta in zdaj zdaj jo bodo zadušili z izgorelim ogljem, žlindro, rjavičasto, pločevinasto starino in s cestnim blatom. Kakšna u-soda. Ugrabili ste našo last, svet spomin ste nam onečedili!

ZGODBA O DOBREM ČLOVEKU

J. Rožencvet

KONEC vasi sta si bila soseda reven kajžar s kopico otrok in bogat skopuh, ki se iz same skoposti ni bil oženil. Bogatin je vse berače od hiše podil, kajžar je pa vsakemu kaj dal. Žena mu je večkrat očitala: “Revščino taremo, ti pa razdajaš, kakor bi bili bogatini!” In kajžar je na to zmeraj odvrnil: “Saj tudi smo. Zakaj bogat ni tisti, ki samo ima, zares bogat je le, kdor daje!”

Šel je kajžar v gozd in srečal žalik-ženo. Žalik žena je dejala: “Dober človek si in tu imam zate hlebec kruha, ki nikoli ne mine. Vendar zmerom moraš prihraniti krajec za drugi dan, da zraste ponoči cel hlebec iz njega; zakaj če sne kdo en dan še zadnji krajec, ne bo hlebca nikoli več!”

Kajžar je bil darila vesel, ker tak hlebec je pri hiši z otroki kaj vreden. Kruh je bil neizrečeno dober in hlebec dobro velik, da je brez posebne stiske vsak dan krajec ostajal.

Pa je potrkal na kajžarjeva vrata pozno zvečer sestradan revež, ki je pri skopem sosedu zaman prosil in ni mogel več naprej. Kajžar ga

vzame v hišo. Ker mu ni imel s čim drugim postreči, mu je dal brez pomisleka krajec čudežnega kruha, ki ga je hranil za drugi dan.

Žena je možu očitala, da je lahkomišelnost napravil hlebec, mož se je pa branil: “Zdravi smo, lahko si bomo še kruh služili, sestradanega reveža pa ne smeš brez pomoči pustiti! Smrten greh bi bil.”

Kruh je reveža tako pokrepčal, da je drugi dan lahko odšel naprej.

Čez osem dni se je pri kajžarju oglasil romar. Kajžar ga je pogostil in prenočil, zjutraj mu je pa romar dejal: “Na božji poti mi je Mati božja v cerkvi razodela, da bom umrl precej, ko se povrnem domov. Imam samo eno stvar, ki je kaj vredna, možnjo, ki se iz nje lahko vsak dan vzame dvajsetica. In to dam zdaj tebi, ki si dober človek. Toda vedi, možnja izgubi svojo moč, če vzameš kdaj en dan dve dvajsetici iz nje!”

Kajžar je bil možnje vesel, zakaj stara srebrna dvajsetica ni bila majhna reč! Delavec se je moral ves dan zanjo truditi. Za kruh je bilo in za sol pa še za tobak je kaj ostalo. Kajžarju se je samo smejalo in otroci so mu rasli kakor konoplje.

Pa je prišel h kajžarju reven študent in po-tožil, kako je težko stradati in studirati. Kajžar je bil to jutro dvajsetico iz možnje že potrošil, ali študent se mu je smilil. Ni dosti pomišljal, vzal je iz možnje še drugo dvajsetico in jo dal študentu za pot.

Žena je spet tarnala, a kajžar je dejal: “Mi smo samo včasih lačni, študent je pa vse leto. Človek mu mora pomagati!”

Takrat so začeli v hribu sekati velik gozd. Kajžar je dobil dobro plačano delo, da je izgubo čudežne možnje lahko pretrpel in še nekaj denarja prihranil za obutev otrokom. Ob sobotah popoldne se je vračal domov in pri taki priliki je videl, kako je skopuški sosed vrgel mestnega človeka iz hiše in za njim zaloputnil vrata.

“Menda ga niste česa prosili?”

“Kaj ga bom prosil, saj nisem berač,” odgovori mestni človek. “Po poštemem opravljanju hodim, agent sem od zavarovalnice in bi rad ljudem premoženje zavaroval, da ne bodo prosjačili, če jim po nesreči domačija pogori!”

Kajžar je vprašal, koliko jih je že kaj zavaroval, in agent je priznal, da se bavi s tem poslom šele prvi dan, a ima smolo. Nikjer ne opravi nič. Mlad človek je bil in skoraj jokalo se je.

Kajžar je pomislil, da do jeseni otroci še lahko bos hodijo, in je dejal: “Zavarujte za začetek mojo revščino!”

Da je agent več provizije zaslužil, je dal še svoji dve njivici zoper točo zavarovati. Agent je bil vesel in kajžarjeva prijaznost ga je tako povzdignila, da je postal zgovoren ter je še tisto popoldne skoraj pol vasi zoper požar zavaroval. Uspeh se ga je držal od vasi do vasi in tako se je izkazal, da ga je zavarovalnica čez leto povišala za cenivca.

Gozd so sekali še leto in dan. Kajžar je do bro zaslužil, za zimo otroke obul in oblekel, zavarovalnino brez zamude plačal in še revežem lahko dajal. Bogatin je pa naprej skoparil in stiskal, da se je njegova skopost menda samim čarovnicam zagnusila.

Ko je žito najlepše kazalo, so prihrumele nad skopuhovo polje in napravile točo, ki je vse sklestila. Tako ostro je šla toča samo po skopuhovih njivah, da se drugih še doteknila ni, razen kajžarjevih dveh, ki sta bili med skopuhovimi. In sama toča čarovnicam še ni bila zadosti. Mlatile so po oblakih, da so švigale strele ter je treščilo v skopuhovo hišo. Na mah je bila vsa v plamenih.

Sosed kajžar je planil vanjo in rešil s težavo iz nje skopuha, ki je silil v goreče podstrešje, kjer je imel denar skrit. Tačas je pa veter zanesel ogorke na kajžarjevo streho.

Iz vasi so prihiteli ljudje na pomoč, ali lesena kajža je bila stara in je gorela kakor slama. Nič se ni dalo rešiti in do tal je pogorela. Pri skopuhu pa ljudje sploh dosti gasiti niso hoteli, le kolikor so morali, da se ni ogenj v vas zanesel. Izguba denarja in hiše je skopuha tako razburila, da ga je kap zadela in je umrl, preden so vaščani ogenj do dobra udušili.

Spet je žena kajžarju očitala: "Vidiš, zdaj imaš, pogorišče za svojo dobroto! Kaj si šel sosedu reševati, namesto da bi bil varoval svojo streho! Zdaj je tako ali tako mrtev, prav tisto bi bilo, če bi se bil v lastni hiši zadušil!"

Kajžar se je branil: "Z dobro voljo storjeno dobro delo ni nikoli zavrženo! Kaj boš tarnala, živi smo ostali vsi in za škodo smo zavarovani."

Vsi vaščani so skrbeli za kajžarja in njegovo družino, za mrtvega skopuha se ni hotel nihče brigati. Župan je brzojavil njegovim sorodnikom v mestu, sorodniki so pa mislili, da je bil rajni revež, ker je prihajal včasih k njim prosit in tarnat. Dejali so: "Naj ga pokoplje občina, če se oglasimo, bi morali še mi pogreb za njim plačevati."

Res bi ga bila pokopala občina, da ni kajžar zanj poskrbel. "Sosed je bil in nekrščansko bi bilo, če se ne bi zanj zavzel," je sodil.

Zavarovalnica je poslala kajžarjevo škodo cenit agenta, ki je pred poldrugim letom njegovo premoženje zavaroval. "Zdaj je prilika, da mu dobroto vrnem," je dejal in ocenil škodo, kolikor se je najbolje dalo. Poskrbel je, da je bil denar hitro izplačan, in kajžar se je pripravljal, da si postavi nov dom.

Pa pride k njemu župan in pravi: "Zaradi tvoje kajže je bil pri cesti ovinek. Daj, umekni se z novo toliko nazaj, da ovinek izravnamo, in ne bo kdaj nesreče, ker je zmerom več avtomobilov! Samo vedi, občina nima denarja!"

Kajžar je prepustil svet brez odškodnine.

Žena je godrnjala: "Že tako imamo malo zemlje, ti jo pa še zastonj odstopaš za cesto!"

"Kako bi mogel živeti, če bi imel kdaj na vesti nesrečo!" je odgovoril kajžar in odšel na vrt pripravljat temelj za novo hišo. Komaj je nekaj časa kopal, je zadel na lonec starih tolarjev, ki jih je bil še v turških časih kdo tam zakopal. Nesel jih je v mesto in dobro prodal.

Ko se je vrnil, mu je dejal župan: "Sodnija bo prodajala posestvo tvojega rajnega soseda in sklenili smo, da je najbolj prav, če kupiš ti, ki si dober človek in imaš zdaj denar. Nihče ti ne bo prišel dražit!"

Tako se je zgodilo, da je kajžar poceni kupil vse skopuhovo posestvo s pogoriščem vred in začel zidati novo hišo. Vaščani so mu zanjo zastonj navozili lesa, kamenja, peska in apna. "Le veliko postavi, da nas lahko pod streho sprejmeš, če nas kdaj nesreča zadene," so ga spodbujali.

In kajžar si je postavil veliko novo hišo. Ko se je z družino vanjo vselil, je dejala žena. "Ne bodi hud, slepa sem bila! Zdaj vidim, da se do brota stotero vrača."

Mož je dejal: "Nisem bil nikoli hud, vendar še bolj me življenje veseli, ko veš tudi ti, da dobro delo ni nikoli zavrženo in da je zares bogat le, kdor daje!"

Kajžar in njegova žena sta dajala tudi odslejš obilo in vsem, ki so bili potrebni. Zato ni do smrti zmanjkalo ne njima ne njunim otrokom.

In ker beseda nikoli ne mine, se je do danes ohranilo hišno ime "Pri kajžarju" in ohranila se je za vse čase tudi zgodba o dobrem človeku."

Sokrat govori Alkibijadu: "Ako bi jaz spoznal, da si popolnoma udan uživanju, bi bil že davno odstopil od tebe. Tako ti pa hočem pokazati, da je v tebi še nekaj drugega, nekaj višjega."

JEDRO KATOLIŠKE AKCIJE

Dr. M. Opeka.

BISTVENA poteza na katoliški akciji je ta, da pomeni strogo versko gibanje. Pij XI. je izjavil slovesno: Katoliška akcija naj ne bo samo pretežno, marveč naj bo bistveno verskega značaja.—Apostoli katoliške akcije, pravi kardinal Faulhaber, ne stopajo v Petrov čoln, to se pravi: laiki se ne pridružujejo duhovnikom v delu — zato, da bi nabirali korale in bisere, t. j. zaradi kakršnekoli zgolj časne in zemeljske ali celo svoje lastne koristi, — marveč delajo za božje plačilo, zato da služijo dušam, da šolajo vesti, da širijo mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem, da branijo pravice sc. Cerkve. Ker je pa temu tako, ker katoliška akcija išče božjega kraljestva in njegove pravice, ker so njeni cilji postavljeni na visoko, v nadnaravo — je več nego gotovo, da se katoliška akcija zlasti odlično pospešuje tudi z molitvijo. Da, zares; in to je zopet en način, po katerem se lahko vsi udejstvujemo pri katoliški akciji: da namreč po zgledu prvih kristjanov veliko molimo za druge, za mnoge, za celokupno sv. Cerkev, za vse ljudi.

*

Nobenega dvoma ni, predragi! da so prvi kristjani radi in mnogo molili za druge. Saj so predvsem imeli pred seboj vzvišeni zgled božjega Učenika, ki je sam celih trideset let molil za vse ljudi in tudi svoje apostole učil za vse ljudi moliti, ko jim je velel: Kadar molite, govorite: Oče naš — ne: Oče moj; pridi k nam tvoje kraljestvo — ne: pridi k meni tvoje kraljestvo; daj nam danes naš vsakdanji kruh — ne: daj meni moj vsakdanji kruh; odpusti nam naše dolge — ne: odpusti meni moje dolge; ne vpelji nas v skušnjava — ne: ne vpelji me v skušnjava; temveč reši nas hudega — ne: reši me hudega! — Pa tudi apostoli so, sami poučeni od Gospoda, neprestano opominjali prve vernike, naj molijo in zopet molijo za druge, svoje soljudi. Tako je zlasti apostol narodov, sv. Pavel, ponavljaje bodril kristjane k molitvi za izpreobrnjenje poganov. V molitvi bodite stanovitni! je klical Kološanom . . . Molite obenem tudi za nas, da Bog odpre vrata našemu nauku. (Kol 4, 2—3). In Tesaloničanom je pisal: Bratje, za nas molite, da bi se beseda Gospodova razširjala in proslavljala. (2. Tes 3, 1). Škofu Timoteju je za vse vernike nujno naročil: Prosim torej predvsem, naj se opravljajo prošnje, moli-

tve, priprošnje, zahvale za vse ljudi, za kralje in vse oblastnike, da bomo živeli tiho in mirno življenje v vsi pobožnosti in poštenosti. To je namreč dobro in všeč Bogu, našemu Odrešeniku, ki hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice. (1 Tim 2, 1—3). Ali mislite, da so bili taki klici apostolov, da je bil zgled in nauk Kristusov pri prvih kristjanih zastoj? O, nemogoče! Potemtakem so torej prvi kristjani pri svojih zasebnih in javnih pobožnostih mnogo molili za druge ljudi: za apostole, ki so se z oznanjevanjem evangelija trudili; za verne sobrate, da bi v veri in dobrih delih stanovitni ostali; zlasti pa za pogane, da bi se po apostolski pridigi in božji vsemogočni milosti k resnici Kristusove vere izpreobrnilo.

In to mora biti zgled za nas. Mi novodobni ljudje sploh nimamo pravega pojma o molitvi in nje pomenu. Jaz velikokrat premišlujem, da že prvega in glavnega namena molitve ne poznamo. Prvi in glavni namen molitve je namreč čiščenje božje. Zato predvsem smo moliti dolžni, da se Boga spominjamo, njegovo gospodstvo nad seboj priznavamo, se mu kot njegove stvari ponižno klanjamo, darujemo, posvečujemo, mu tako dolžno čast izkazujemo. Ali pa molimo mi kdaj res samo zato ali vsaj v prvi vrsti zato? Ali ne služi skoro vsa naša molitev le našim potrebam? Večidel molimo samo zato, da Boga dobrot prosimo. A ne samo to! Še pri tej prosivni molitvi mislimo izvečine le na časne, zemeljske blagore. Molimo za zdravje, za dolgo življenje, za dobro službo, za srečo pri otrocih, pri živini, pri podjetjih itd. Kolikokrat neki nam pride na misel, da moramo — čeprav smemo prositi tudi časnih dobrot — predvsem prositi večnih; da moramo najprej moliti za dušo, za milost božjo, za vero, upanje, ljubezen, za odpuščanje grehov, za poboljšanje življenja, za vztrajnost v dobrem, za končno stanovitnost? Vidite, predragi, tako napačne so naše misli v molitvi. Toda zdaj pa še glavna napaka, s katero vsi največkrat grešimo. Ta pa je: da molimo skoro izključno ali vsaj največ le zase, za druge pa malo ali nič ne molimo . . .

Kako neprav je to zadnje, ne kažejo samo opomini apostola ter zgled in nauk Kristusov, marveč tudi že sam premislek, da smo vsi ljudje ena božja družina, vsi otroci istega nebeškega Očeta, bratje in sestre med seboj, ustvarjeni vsi za isti namen večnega blaženstva — in je zato dolžnost nas vseh, da ljubimo vse ljudi. Z ničemer pa ljubezni do vseh ljudi laže — in lepše ne kažemo, nego če molimo za vse. In tako nikar ne prosimo v molitvi božjih dobrot

— predvsem nadnaravnih, za zveličanje potrebnih — samo zase, marveč tudi za vse ljudi! Imejmo pred očmi velike potrebe — zlasti nadnaravne — celega sveta! Ne bojmo se, da bomo sami na izgubi, če molimo za druge! Če molimo za druge, molimo tudi zase, Bog bo to tudi nam zaračunal. Zato pa le katoliško moliti! to se pravi: vesoljno, za vse človeštvo, vse narode, vse dežele, vse kraje sveta. Kako krasna katoliška akcija je to! Tu zares lahko prav vsakdo sodeluje — tudi otroci, tudi starčki, tudi bolniki . . . Vsi lahko molimo, bodisi posamič, bodisi v skupnosti. Še bolje, če v skupnosti — kajti kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi, govori Kristus (Mt 18, 20). V katoliški Cerkvi je bilo odnekaj dosti molitvenih družb in bratovščin. Izmed najmogočnejših je dandanes apostolstvo molitve. Pridružimo se več nego petindvajset milijonom njegovih članov in darujmo ž njimi svoje vsakdanje molitve, dela in žrtve (tudi to so molitve, če jih Bogu darujemo), za velike koristi in potrebe vešoljne Cerkve, vsega človeštva! Kakšne velike koristi in potrebe so to? Čujte le nekatere glavne mesečne namene, ki jih določa to apostolstvo: Izvrševanje načel zadnje papeške socialne okrožnice; neustrašena stanovitnost katoličanov v sv. veri; pristno krščanska vzgoja mladine; pobožnost k Mariji, kraljici mučencev; mir med narodi itd. Glejte, vse mogoče potrebe in koristi vernikov in nevernikov, pravičnih in grešnikov, vseh ljudi! Kdor moli v take namene, ta s svojo molitvijo resnično pomaga obnavljati, utrjevati, širiti kraljestvo božje na zemlji, ta sodeluje s škofi in duhovniki za zveličanje duš, ta vrši v veliki meri katoliško akcijo. Zato pa — če bi res bili nezmožni kako drugače pomagati pri delu za izboljšanje današnjega človeštva — poleg dobrega zgleda, ki ga takisto vsak izmed nas lahko daje — molimo! Pristopimo k tej armadi rajši, ker je na njeni zastavi najsvetejše Srce Jezusovo. Zedinjeni z božjim Srcem Jezusovim namreč molimo za rešenje duš; za izpreobrnjenje nevernikov in grešnikov, za varstvo nedolžnih, za moč pravičnih, z eno besedo: za kraljestvo božje v človeštvu. O, kako bi mogel taki molitvi izostati uspeh! . . . Molitvi v edinosti s Srcem Jezusovim! . . .

*

Ali se vam ne zdi, da je vprav božje Srce Jezusovo postavljeno v današnje težke čase kot znamenje zmage? Nekoč, okrog l. 300 po Kr. je bil položaj na svetu, zlasti še za Cerkev Kristusovo, tudi obupen in nikjer ni bilo videti zarje boljše

bodočnosti. Tedaj je vstal Gospod, iztegnil desnico in začrtal na nebu znamenje zmage. Plemenitemu, še poganskemu cesarju Konstantinu se je prikazal na nebesnem svodu žareč križ in poleg napis: V tem znamenju boš zmagal! Cesar je dal napraviti bojni prapor s svetim Kristusovim znamenjem, je šel ž njim nad sovražnika, je zmagovito prodiral in v odločilnem trenutku s pogledom uprtim v božje znamenje potolkel Maksencija. Cerkev je zadobila svobodo, Kristus je zmagal. — Tudi nas ne bodi strah težke sedanosti in temne, grozeče prihodnosti! Kristus bo še zmagal in mi ž njim. Samo zgrnimo se okrog razodetega znamenja, okrog Srca Jezusovega! Da je le-to znamenje zmage za današnje človeštvo, uče papeži, namestniki Kristusovi. Ko je Cerkev v prvih časih stiskal cesarski jarem, govori Leon XIII., se je mlademu Konstantinu prikazal na nebu križ . . . Dandanes pa vstaja pred našimi očmi najbolj blagovito in najbolj božje znamenje: presv. Srce Jezusovo. Vanje moramo staviti vse svoje upe, od njega moramo izprostiti in pričakovati zveličanje ljudi. Zato pa — o! prvovrstno delo pri katoliški akciji! — združeni s Srcem Jezusovim veliko molimo za versko obnovev in poglobitev naših domov, vasi, trgov, mest, pokrajin, domovine naše in celega sveta!

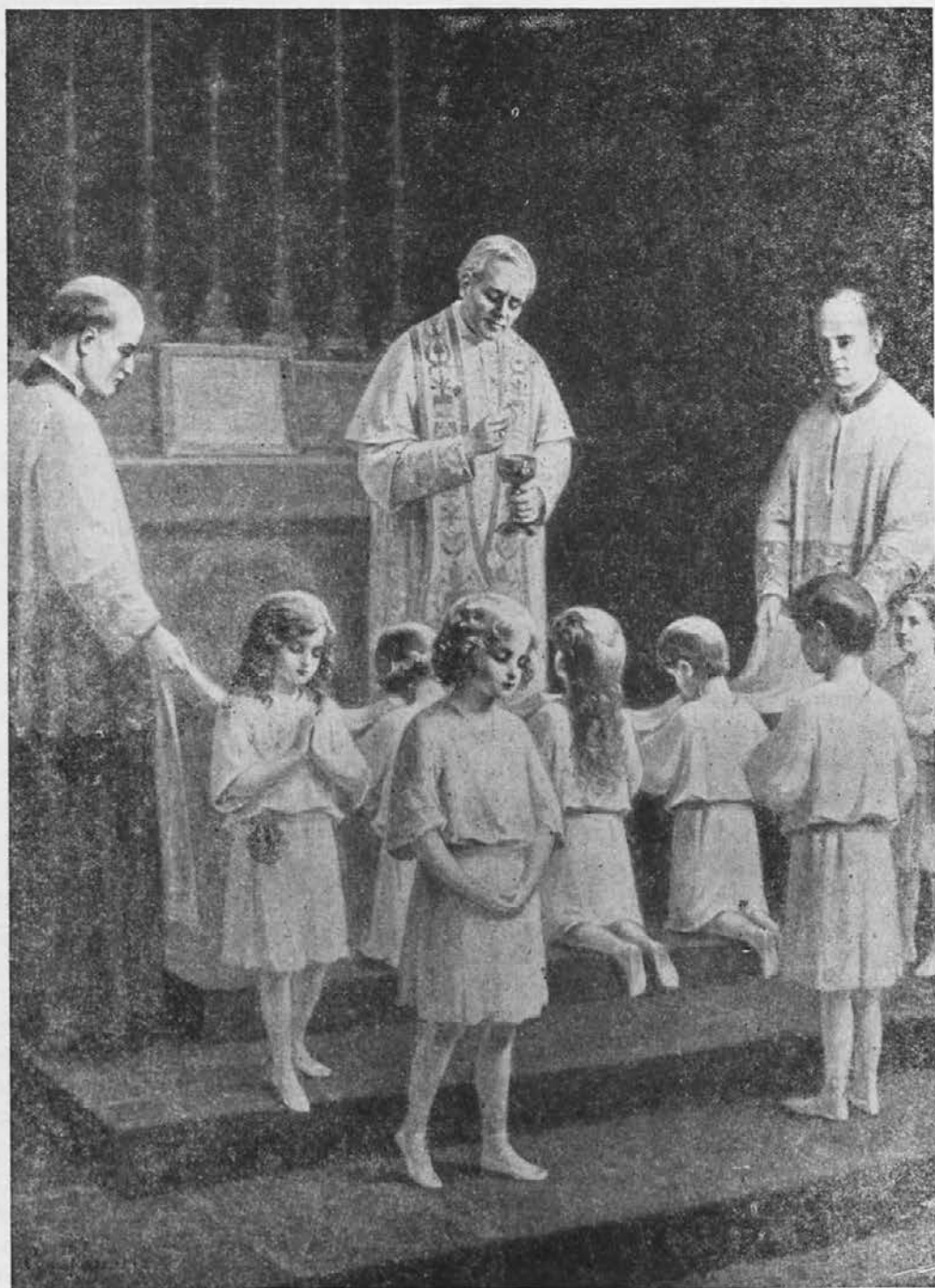
SREBRNI JUBILEJ ZGODNJEGA SV. OBHAJILA

P. Hugo

Četrto stoletje je za nami, kar je evharistični papež, služabnik božji Pij X. odprl tabernakelj otrokom koj, ko začno navadni kruh od angelskega ločiti. Prej je bil otrokom tabernakelj zaprt tja do desetega leta in še delj. Tudi to odlašanje s prvim sv. obhajilom je bilo nekak odmev janzenizma, ki je v tabernaklju videl bolj strašilo kot magnet. V koliko otroških srcih je zgodnje sv. obhajilo postavilo temelj božjega kraljestva, preden jih je poglavar teme zasedel, to je le Bogu znano. Gotovo je le, da je Pij X. z dovoljenjem zgodnjega in pogostega sv. obhajila postavil temelj programu svojega papeževanja: Vse prenoviti v Kristusu! Kar imamo mladine, ki je ni zajel moderni brezverski val, kljub vsej svoji sili, in take idealne mladine so vendarle še ogromne

armade, je sad zgodnjega in pogostega sv. obhajila. V zahvalo za te sadove je sedanji sv. oče odredil, naj bi nedolžna mladina naših dni srebrni jubilej zgodnjega sv. obhajila proslavila s skup-

do škofje natančneje določili. Starejšim, ki se morda še zdaj niso iznebili globoko vkoreninjenega predsodka, da otrok pri sedmih letih še ni zrel za prvo sv. obhajilo, naj pa ta srebrni jubilej

K 25letnici zgodnjega sv. obhajila.

nim sv. obhajilom. Prav za prav je bil za to določen prošli veliki šmaren. Ker je pa to počitniški čas, bi bilo to težko organizirati. Zato se bo ta proslava vršila enkrat med šolskim letom, kar bo-

zgodnjega sv. obhajila že enkrat izbije ta predsodek. Sv. mati cerkev od Boga vojena in s tako bogato skušnjo menda ja bolj ve, česa je otrok potreben in zmožen, kot navadne matere in očetje.

SV. PAVEL -- APOSTOL NARODOV

Jože Jagodic

(Dalje)

PAVEL — SVETOVNI MISIJONAR

LDOR z budnim očesom opazuje gibanje in življenje na prizornici človeštva in pri priliki vrže pogled za kulise, za vsa pregrinjala in zagrinjala, za vse šminke in maske, ki ljudje ž njimi obdajajo in zakrivajo svojo resničnost, tisti najde bore malo resničnega in idealnega, krepilnega in vzpodbudnega. Tako malo celo, da pride lahko v nevarnost, ponoviti besedo za slavnim poznavalcem ljudi in slavljanim pesnikom, ki je dejal: "Jaz nimam nobene vere več v ljudi". Tako malo celo, da more često začutiti močno skušnjavo do črnožolčega, divjeokega pesimizma.

Toda nekaj obstoji še, kar varuje pred pesimizmom, kar "vero v ljudi" vedno zopet reši, kadar je na tem, da se razblini: To je pogled na velike npravne heroje krščanstva, na heroje, ki jih imenujemo svetnike. Ti so izbrani cvetovi na drevesu krščanstva. V nebo kipeče gore v deželi pritlikavcev. Preizkušene sile in moči človeške volje in zmožnosti. Reševalci časti človeškega rodu. Same veličine.

Toda tudi ti imajo — da tako rečemo — svoje "činovne razrede" in to pač po težavnosti narure, ki so ga morali izmojstriti. Po približanju k idealu, ki je pred njimi lebdel. Po sledovih luči in blagoslova, ki so jih zapustili sodobnikom in potomcem.

Če vzamemo to merilo, potem je apostol narodov Pavel mnoge tekače v tekališču (1 Kor 9, 24) pretekel za velike daljave. Spoznali smo to, ko smo ga gledali kot idealnega učenca Kristusovega. In videli bomo zopet, ko ga bomo danes opazovali kot velikega svetovnega misijonarja na njegovih apostolskih potih.

1. Kdor je v notranjosti poln prekipevajočega življenja, se hoče in mora kot takega pokazati tudi na zunaj. Kar polje v človeški duši v mogočnem zagonu valov, sili preko robov in bregov in si z elementarno silo dela pot ven v svet. Tisti, ki mu je nekaj popolnoma zavzelo srce, hoče tudi srca drugih s tistim navdušiti. Kar je kdo na notranjih bogastvih nakopičil, to hoče z dareljivo roko tudi bratom deliti. Tak človek ne more gledati nobene stiske, nobenega mraza, nobene na-

gote. Z odprtimi rokami deli darove na vse strani.

Tako se je godilo tudi Pavlovi duši od one ure dalje, ko je mogel reči: "Nočem nič drugega vedeti ko Jezusa." "Ne živim več jaz, marveč v meni živi Kristus." Od tedaj zajema nek svet nemir vse njegovo bistvo. Od tedaj prihaja nadenj silovit pritisk, kateremu mora narediti izhod. Od tedaj mu je vedno bolj jasno: "Bogastva in blagoslova Kristusovega" ne morem rezervirati samo zase. Preobilno je in prekrasno. Moram ga dati vsem, vsem, ki nosijo človeški obraz. Moram ga nesti ven, ven, v širni svet, ki je poln ubogih in sirotnih ljudi.

Iz tega psihološkega doživetja se mu je porodila beseda: "Naložena mi je dolžnost, kajti gorje mi, če bi evangelija ne oznanjeval!" (1 Kor 9, 16). Gorje mi! Zdim se sebi kakor sel, ki kraljevskega pisma, polnega prevažne vsebine, ne bi prinesel na naslovljenca.

Silna teža Kristusovega doživetja je naredila apostola, svetovnega misijonarja Pavla.

2. Zaradi evangelija je Pavel prehodil in prepotoval vzhod in zahod tedanjega kulturnega sveta. Vsa obsežnost rimskega svetovnega cesarstva, vse ozemlje sredozemskega morja je bilo njegovo misijonsko polje. Kdor spremlja na zemljevidu Pavla na njegovih misijonskih potovanjih in ima pred očmi le njih glavne etape: Palestino in Sirijo, Malo Azijo s Cilicijo, Likaonijo, Frigijo, Galacijo, Mizijo in Efezom, Evropo z Macedonijo, Korintom, Ateno, Ilirijo in Rimom in zelo verjetno tudi s Španijo, zahodnim koncem tedanjega sveta — torej vse neizmerno območje od Evfrata do Ebra — pada iz enega začudenja v drugega ter je prisiljen, da uvrsti Pavla med največje svetovne popotnike vseh časov. Kakor daleč sta mu dopuščala čas in lastna zmožnost, tako daleč je prišla njegova potujoča noga. Zato je za njegov misijon mogoč samo en predikat: svetovni misijon.

In v ogromnem svetu starega rimskega cesarstva si je za cilj svojega misijonarjenja izbral najbolj kočljive in najbolj težke točke, velemesta. Kaj je s tem naznačeno, ve oceniti mestni človek pač sam najbolje.

Mestni človek od danes in včeraj ima radi svojega posebnega miljeja svojo posebno dušo. Duhovno budno, pa tudi skeptično-kritično dušo. Tenkočutno in razvajeno dušo. Rezervirano in zaprto dušo. Komplicirano dušo. Ta se ne zavzame z enim zamahom. Izvoljevana hoče biti in zavzeta preko okopov in obzidja v vročem boju na nož. Dušno pastirstvo mest je križ in krona vsega dušnega pastirstva. Pavla je ravno to najbolj mikalo. Zato je misijonar mest z odliko.

In Pavel ni kak priložnostni misijonar iz momentanih navdihov in impulzivnih domislekov, tudi ne misijonar v postranski službi, ampak permanenten, doživljenski misijonar brez imenovanja vrednih presledkov.

Skoro skozi celo življenje, približno od svojega 30. do 60. leta, je stal vprežen na vseh misijonskih poljih, noseč evangelij z visoko dvignjeno roko skozi svet.

Skozi celo življenje vprežen na misijonskih potih — mož s šibkim, slabotnim organizmom, mož s plašljivim naturelom, s sila občutljivo dušo.

Skozi celo življenje vprežen kot svetovni misijonar brez zagotovljene finančne podlage, brez lepe, fiksne plače in honorarja, od danes na jutri zaupajoč na ugodnost razmer in dobrotnost ljudi. (1 Kor 9, 5; 9, 18.)

Skozi celo življenje vprežen brez prijetnega udobnega doma. Brez užitkov in veselj srečnega družinskega življenja. Brez dragih svojcev, ki bi bili ž njim nosili in čutili (1 Kor 7, 8—26).

Skozi celo življenje vprežen kot svetovni misijonar pa obenem naprej in naprej delaven v izvrševanju svoje trudapolne, nehvaležne obrti, da bi prav nikomur ne bil v breme — pravi misijonar-rokodelc (1 Tes 2, 9; 2 Kor 11, 9).

Skozi celo življenje vprežen na morju in na suhem, pa povečini per pedes apostolorum — peš. V času, ko so prometne razmere po naših današnjih pojmih še bile v povojih, ko se o tirih, žičnih napeljavah in asfaltnem tlaku, o avtomobilih in orientekspresih tudi v najdrznejših sanjah ni moglo komu kaj sanjati. Skozi celo življenjsko dobo na potu po še danes razvpitih orientalskih cestah. Vedno na straži pred nenadnimi vremenskimi spremembami jutrovih dežel, pred demoni mrzlice in malarije in mrzlega nočnega zraka, pred divjo zverjadjo in roparji v zasedi in pred sto neprevidenimi naključji in eventualnostmi, ki si jih moremo komaj dovolj realistično naslikati...

Skozi celo življenje vprežen ob silnih skrbeh in tesnobah za evangelij, za občine, za duše, za reševanje duš, za ravnanje z dušami in za ohranitev duš. Navrhana in potresena mera nerazumevanj, sovražnosti, intrig od vseh strani... Stotisoč drugih bi se bilo predčasno zrušilo pod preveliko težo z resignirano besedo na ustih: "Ne morem več." Pavel pa je stal pokonci, kakor neustrašen junak. Bog hoče. Moram vzdržati. "Naloženo mi je. Ne morem drugače. Gorje mi, če bi evangelija ne oznanjeval!"

In veliki svetovni popotnik ni — da rabimo besedo sv. Avguština — veliki popotnik ni delal grandes passus extra viam — nobenih pompozni

korakov izven pota. Njegova pota so vsa s triumfi, s cvetočimi krščanskimi občinami in izvojevanimi dušami posejana. Njegov korak skozi dežele in pokrajine je korak izvojevalca, ki se mu ne more nič zoperstavljati. Trofeje na vseh črtah. Ponovno more zapisati v svoj misijonarski dnevnik: "Odprta so mi velika in vplivna vrata" (1 Kor 16, 9). "Beseda Gospodova se razširja, teče" (2 Tes 3, 1). In niso samo barbarci in proletarci, ki jih pridobiva, ampak tudi izobraženci, gospodje in gospe iz "družbe", ki jih poklada Križanemu k nogam.

In ko mora truden od dolgega potovanja pustiti zdrkniti misijonsko palico iz tresočih se rok, izpove vriskajoč: "Evangelij se oznanja po vsem svetu" (Kol 1, 6). Njegovemu orjaškemu delu je dodeljen orjaški uspeh. Njegovo misijonsko delo je mlademu krščanstvu v prvi vrsti priborilo domovinsko pravico v vsem svetu. Kljub vsem gorovjem ovir in težav, ki so se mu gromadle na pot. Kljub vsej radikalni revoluciji, kljub popolnemu prevrednotenju večtisočletnih vrednot, ki ga je zahteval. Kljub obvezanju na nauk poln skrivnostnih resnic, na moralo tako težko, tako strogo, tako idealno, da ji mora narurni človek reči samo svoj: nemogoče! Kljub njegovi lastni osebni nedostatkosti. — Toda posrečilo se je. Junaško delo. In tako je in ostane Pavel svetnozgodovinska veličina že zgolj kot svetovni misijonar.

3. Toda, cenjeni poslušalci, ali nam je dana podoba Pavla kot svetovnega misijonarja samo za opazovanje in občudovanje? Tega ne bi nihče bolj obžaloval in bolj odločno odklanjal ko Pavel sam.

Tudi tu prodira skozi stoletje z isto svežostjo njegova beseda na naše uho: "Posnemajte mene, bratje" (Fil 3, 17). Tudi tu bi nas rad pozdravil kot svoje sodelavce in nam kot svojim pomočnikom stisnil roko. Ena iskra vsaj od duha Pavlovega, en tresljaj vsaj od duše Pavlove bi naj nam bil lasten. Udeleženje, interesiranje na misijonskem delu v tej ali oni obliki spada k "bistvu krščanstva", o katerem se danes toliko govori.

Misijonska misel — prilika je, da se danes to posebno poudari — misijonska misel ni nikako amaterstvo "pavlinizma". Pavel jo je pač le našel, jo z vsem ognjem svoje duše zgrabil in z vso energijo svoje volje izpeljal.

Idela svetovnega misijona ima svoje najgloblje in zadnje korenine v srcu božjem, v splošni volji odrešenja božjega. Odtod izvaja apostol narodov sam misijonsko misel. "Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice.

Zakaj en Bog je; eden tudi srednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus" (1 Tim 2, 4, 5). En Bog, zato ena velika božja družina, zato skupnost dobrin za vse člane družine. En Odrešenik, zato blagoslov odrešenja za vse. Torej misijonarjenje. Kajti "kako naj ga vendar kličejo, v kogar niso verovali? Kako pa naj verujejo v tistega, o komer niso slišali? In kako naj slišijo brez označevalca?" (Rim 10, 14). Tako počiva misijonska misel končno na božji misli in misli o odrešenju.

Zato zveni misijonska misel kot razločno slišen višji glas tudi že iz somraka starega veka. Mesijansko kraljestvo, ki ga sveti stari preroki gledajo in oznanjajo iz daljave, je kraljestvo, ki sega daleč preko vseh nacionalnih meja, katoliško v najbolj prvotnem pomenu besede, neko nadnacionalno, internacionalno občestvo narodov sveta. V Izraelu naj bodo "blagoslovljeni vsi rodovi zemlje" (Moz 12, 3). Mesija "bo kraljeval od enega morja do drugega in od rek do konca zemlje" (Ps 72, 8). Stari zakon je ves prepojen s svetovnomisijonsko mislijo.

Ideja svetovnega misijona pa je bila slovesno proklamirana, potem ko so se časi dopolnili, po njem, ki ni prišel preroke razvezovat, ampak dopolnjevati. Značilno bi bilo vprašati se: Ali je Jezus mislil na svetovni misijon? Še značilneje bi bilo to zanikati. Ali ni prišel na svet kot "luč sveta" (Jan 9, 5). Ali za Jezusa "njiva", na katero je Bog vrgel seme božjega kraljestva, ni vesoljni svet (Mt 13, 3j). Ali mu kraljestvo božje ni podobno "gorčičnemu zrnu", ki je iz malih začetkov zrastle v mogočno drevo? (Mt 13, 31). Če je Jezus mislil na svetovni misijon? Ali ni njegova poslednja volja in njegova poslednja beseda — in poslednje besede se tehtajo! — ostro poudarjen, izrecen ukaz za svetovni misijon? "Dana mi je vsa oblast... Pojdite torej in učite vse narode in krščujte jih... in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal" (Mt, konec evangelija). Pojdite k potomcem Sema, Hama in Jafeta... Storite, da bo moja religija postala lastnina vseh stvari. — To je neminljiva Magna Charta krščanskega misijonstva. Svetovni misijon je zahteva Kristusova.

In ali misijonstvo ni končno le najbolj naravno sklepanje, spontano dognanje iz temeljev in pogojev krščanstva? Naravno razvitje njegovega notranjega bistva in obsega? Če se krščanstvo ima in pripoznava za religijo resnice in luči, potem mora misijonariti. Resnica ne pozna nobenih pregrad in mejnikov. "Resnica nima nobenega cesarja". In luč si utira dostop v vse

kraje in prostore svetovja. Resnica in luč sta ekspanzivni sili, svet osvajajoči sili. Religija, ki ne misijonari, se sama usmrčuje.

Zato je misel o svetovnem misijonstvu vodilo in motiv vse zgodovine krščanstva. Od Pavla do Gregorija Velikega, od Gregorija do Franca Ksaverja, od Franca Ksaverja do Petra Klaverja, od Petra Klaverja do danes je držalo krščanstvo misijonsko misel visoko pokonci in si misijonsko navdušenje ohranilo gorko in sveže in našlo Odrešeniku sveta ogromno žetev, od etape do etape korakajoč in Pavlovo besedo ponavljajoč: "Beseda Gospodova se širi, teče" in vedno manjši in ožji je teren, kamor misijonarjeva noga še ni stopila. Zgodovina krščanstva je zgodovina misijonstva.

In danes? S pravim zadoščenjem mora kronist današnjih dni beležiti: Poleg liturgičnega in evharističnega gibanja je misijonsko gibanje eno najbolj razveseljivih svetlih točk v religioznem položaju sedanjosti. Zdi se, kakor da stojimo pred viškom misijonske ere. Sveti ogenj misijonskega navdušenja plamti v mogočnih plamenih. Kako bi poskakovalo apostolu narodov srce, če bi živel med nami! To je ogenj od njegovega ognja, duh od njegovega duha. Misijonska misel koraka snubeč in osvajajoč skozi današnji krščanski svet in rodi vsepovsod nove mnogoobetajoče cvetove.

Če omenimo misijonska zborovanja, misijonske kongrese, kakor se je lani v septembru vršil v Ljubljani VII. internacionalni akademski misijonski kongres, dalje misijonske zveze, združenja in družbe, prizadevanja naših učenjakov, lajikov, duhovskega sveta in nad vsemi temi na odličnem mestu našega vrhovnega pastirja v večnem Rimu, ki je pravi misijonski papež.

In prav je tako! Nova misijonska era prihaja ravno ob pravem času.

Sila je kakor nikdar, razviti končno Jezusovo zastavo nad neizmernim poljem, ki o njegovem veselem oznanilu še ni ničesar zvedelo — nad razmeroma večjim delom zemeljske oble.

Sila je kakor nikdar, po svetovni vojni povzročene različne poškodbe, motnje, zastanke in zavore v misijonskih deželah, že pridobljenih za Kristusa, po možnosti izenačiti in iztekmovati.

Sila je kakor nikdar, na višku nahajajočo se krizo svetovnega nazora v novo odrešenih tujih deželah v Kristusovem zmislu izrabiti. Vse priznane misijonske avtoritete zagotavljajo: Še nikoli v teku časa niso bili poganski narodi, vsaj v svojih vodilnih, izobraženih plasteh, radi mnogostranskega stika z zapadom, s svojimi lastnimi poddedovanimi svetovnimi nazori in religijskimi sistemi tako dognani in na koncu ko danes. Nikoli

pa tudi niso bili na drugi strani od nevernih, nekrščanskih in materialističnih tokov Evrope tako ogroženi in oblegani in slepljeni in privlačevani ko danes. Zato je danes kakor še nikdar nevarnost v odlašanjju, da bodo po odpadu od stare poganske religije trajno zapadli propagandi in snubljenju nevere, če se ne bo gojila od strani evropskega krščanstva prav velikopotezna, temeljita, od Pavlovega duha in ognja prešinjena akcija za kralja narodov Kristusa. Kar sedaj ne bo pridobljeno za Kristusa, to bo za dolgo, dolgo, morda za vedno zanj izgubljeno!

Sila je kakor nikdar! Sedaj ali nikoli!

Zato je treba danes vsem, ki jim je krščanstvo življenjska moč in notranje doživljanje, zaklicati na glas, da bodo slišali, kakor je slišal Pavel iz Macedonije: *Transiens adjuva nos!* "Pridi in pomagaj!" (Apd 16, 9).

Pridi in pomagaj! S tem da se sam posvetiš misijonstvu, če je tvoj višji gospodar vzbudil v tvoji duši Pavlov poklic.

Pridi in pomagaj s pridobivanjem za misijonsko idejo v besedi in črki.

Pridi in pomagaj z materijelnimi prispevki za misijone. Ljubezen je iznajdljiva, in misijonstvo ne izbirčno, ampak zelo pomoči potrebno.

Pridi in pomagaj s pristopom v misijonske družbe, morda v Družbo za širjenje vere.

Pridi in pomagaj z dejanji ljubezni krščanske molitve, na katero polaga Pavel v misijonskih zadevah toliko važnost, da bo beseda Gospodova zmagoslavno pohitela v svet, da bodo nosilci vere oboroženi z lučjo in močjo od zgoraj!

Pridi in pomagaj! Pomagaj, kakor hočeš, samo pomagaj! Čas je, skrajni čas! Bog hoče!
(*Dalje sledi*)

MODRE BESEDE MODRIH MOŽ

Ko se je italijanska vlada, ki je imela sedež v Florenciji, l. 1860 pripravljala, da zasede cerkveno državo, je omenil francoski poslanik v pogovoru s tedanjim italijanskim prestolonaslednikom Humbertom (1844—1900), da je nevarno, kar nameravajo. Prestolonaslednik je odločno zavrnil ta opomin ter pristavil, da je on na čelu "mangia-preti" (farje-žrecev). Na to odgovori francoski poslanik, da bo prestolonaslednik na tem potu srečal tudi "mangia-re (kralje-žrece). — Zdi se, da se je beseda francoskega poslanika na strašen način izpolnila 29. julija 1900, ko je kralja Humberta zadela smrtna krogla nekega socialnega demokrata. — "Vaterland", 1900, št. 238.

Mir vesti je večer božič, poln veselja, poln otroške sreče in poln svetonočnih sanj. — *Benjamin Franklin.*

*

Življenje je le zgolj reklama ("advertajziranje"). Prvikrat si "advertajzal" (slovenske besede ni za ta angleški izraz) ko si prijokal v svet in hotel prve hrane, zadnja reklamna beseda bo napisana na spominskem kamnu tvojega groba. — *Edward S. Jordan.*

*

Nobene stvari tako lahko ne daš od sebe, kakor dober svet. — Kdor noče, da mu kdo svetuje, mu ni pomoči. — Tehtaj nasvete, kakor tehtaš vse svoje blago. — Kadar svetuješ, ne svetuj po nezgodi, ker tak svet je kakor zdravilo mrliču ali zvonjenje po toči. — *Pregovori.*

SLOVSTVO

Ivan Zupan: Iz življenja za življenje. Pesmi. I. zvezek. Samozaložba. Cleveland, O.

Kaj naj rečemo k tej novi pesniški zbirki? Če se postavimo na splošno stališče našega pesništva, bomo rekli: Zaposneli cvet slovenskega parnasa. Ali malo bolj učeno: Cimperman redivivus, oživiljeni Cimperman. V njegov pesniški krog bi naš splošni slovstveni zgodovinar uvrstil Zupana in njegove pesmi. Ker je pa danes slovenska pesniška muza že daleč, daleč preko njegovega kroga, se bo tem pesmim najbrž muzala. Če jih pa presojava z našega ameriškega slovstvenega stališča, se bo sodba malo drugače glasila. Pogonale so iz soka odčesnjene veje slovenske lipe, ki jo je vihar vrgel daleč preko oceana. Kdo bo od odčesnjene veje pričakoval novih bujno zelenečih in cvetočih mladik? Ko bi Mr. Zupan tudi mogel peti v zboru kakega "Dom in Svetovega" kroga pesnikov, bi ga gotovo naše tukajšnje ljudstvo ne vzpodbujalo in mu prigovarjalo, naj "raztresene ude" svoje muze zbere. Kaj tako modernega naše ljudstvo ne bi razumelo. Če mu daš v roke Preglja in Andrejčkovega Jožeta, se bo po kratkem listanju odločil za Andrejčkovega Jožeta. Enako če mu ponudiš Zupančiča in Zupana, se bo odločil za Zupana, ker on poje iz njegovega življenja za njegovo življenje. Kdor se na to stališče postavi, bo znal prav oceniti Zupanove "Pesmi". Molek, ki bi bil rad modern, če se kot pesnik vsaj kot prozaist, pa mu ne rata, glede Zupana kot Prešern Vodnika. A Prešern je gotovo vpošteval, da je Vodnik pel "letih nerodnih", jezikovno okornih. Molek se pa prešerno obrega ob "cimpermanščino".

IZ KRALJESTVA LUČI IN TEME

P. Hugo.

STANJE KATOLICIZMA V AMERIKI

Iz najnovejšega seznama povzemamo, da je točasno v Združenih državah, z vključeno Alasko in Havajskim otočjem, 20.523.053 katoličanov. Prirastek od lani je 200.459. V tem je 63.845 konvertitov, to je 14.664 več kot lani. Število duhovščine, svetne in redovne, je 30.250. Od lani je naraslo za 795. Cerkev je 18.344, ravno sto več kot lani. Škofov je 125, med njimi 18 nadškofov in 4 kardinali. To število se od lani ni spremenilo. Semenišč je 193, osem več od lani. Semeniščnikov 23.579. Njih število je od lani naraslo za 3114. Višjih katoliških šol je 1134, z 186.948 učenci. Število višjih šol je od lani naraslo za 106. Župnijskih šol je 7442, prirastek od lani 13. Otroci, ki obiskujejo te šole je 2.209.673. Od lani je njih število padlo za 14.800. Sirotišnic je 324, dve manj kot lani. Sirot v njih 43.769 manj od lani za 2505.

O NAŠIH ČRNIH BRATIH

Ko je Lincoln l. 1863 odpravil suženjstvo, so črnci vsaj na papirju postali svobodni državljani strica Sama. Bilo jih je takrat okrog 4 milijone. Popolnoma enakopravni z belimi vsaj dejansko še danes niso. Kljub temu pa, da jih beli nekam bojkotirajo, zlasti po južnih državah, ki so prav za prav ameriška domovina, so v teh letih narasli v domala 13 milijonov in se razrasli po celi Ameriki. Po štetju iz l. 1930 jih je bilo n. pr. v New Yorku 327.000, v Chicagi 234.000, v Philadelphiji 219.000, v Baltimoru 142.000, v Washingtonu 132.000, v New Orleans 129.000. Ta njih porast in razrast gre pred vsem na račun njih zdravejšega zakonskega življenja kot je pri belih. Ko bi umrljivost njih otrok ne bila tako velika, bi danes šli že proti 20 milijonom. A vedno boljše socialne razmere v katerih žive, umrljivost njih otrok leto za letom pada. Ako se bodo še nadalje tako množili, beli pa tako nazadovali, bo Amerika enkrat še lahko govorila o resni črni nevarnosti. Te nevarnosti se Amerika ne bo tresla s kakim trdovratnim vzdrževanjem linčarskega "prava". Nasprotno to prakticirano pravo se zna nad belimi še zelo bridko maščevati. Enako jih bo z njih bojkotiranjem deloma še bolj pojeklenila, deloma

pa pognala v boljše vrste, ki jih že pridno snubijo za svoje prevratne namene. Edino pravo taktiko ima katoliška cerkev glede njih. Njej je barva postranska stvar. Duše niso barvane, razen morda s krvjo Odrešenikovo, ki je za vse enako tekla. Ona jih skuša versko-kulturno dvigniti. In najde med njimi več odziva kot med belimi. Spreobrnjenja med njimi, v primeri s spreobrnjenji med belimi, so kot 10—1. Ko so ameriški škofje l. 1885 nastavili posebno komisijo za misijone med njimi, so imeli le 6 svojih župnij in 12 misijonskih podružnic. Katoličanov je bilo, vštvevši raztresene med belimi, 138.000. Danes imajo 220 lastnih misijonskih cerkva s 300 misijonarji. Pri tem pa niso vštete njih župnije po velikih mestih. Njih dušni pastirji so zaenkrat z malimi izjemami beli, večinoma redovniki 11 redovnih družb. A ker so zadnje čase dobili dvoje lastnih semenišč, bodo leto za letom dobivali več svoje duhovščine. Ženske redovne družbe svoje barve imajo že 4 s 400 sestrami. Vseh njih katoličanov je nekaj nad 230.000. Še lepše vspehe bi imeli katoliški misijoni med njimi, ko bi beli ob vsakoletni kolekti za misijone med njimi imeli bolj odprte roke.

HITLER ZAPIRA ROMARJE

Nemška katoliška mladina je nedavno romala v Rim, da tam pokrepi svojo vero za težke čase, ki jih njena domovina doživlja. Kakih 2000 teh mladih romarjev je bilo. Ko so se versko okrepjeni vračali domov, so jih na meji obkolili nazijske oblasti, češ, da so to samo politični demonstranti proti vladajočemu režimu. Več ur so jih imeli sredi noči, med nalivi obkoljene in vsakega strogo preiskali. Potrgali so jim društvene znake, pobrali spominke, blagoslovljene od sv. očeta in jih za nekaj časa poslali v koncentracijski tabor. Ko je sv. oče to zvedel, se je zgražal nad tem barbarstvom. Rečeno je bilo, da bo naravnost v Berlinu proti temu protestiral. Tega sicer ni storil, pač pa je vpričo druge romarske skupine iz Nemčije ta barbarizem obsodil. Dosti slabo znamenje za Hitletja, če v 14—20 letnih romarjih vidi nevarnost za svoj rajh. S takimi stvarmi si zna le pridobiti malo laskavi naslov "brat zakristan št. 2."

ČRNI KANDIDAT ZA ALTAR

Ameriški črnci imajo že svojega kandidata za altarsko čast. Je to dominikanski samostanski brat Martin de Porres. Rojen je bil 9. dec. 1569 v Limi, Peru. Bil je nezakonski otrok Ane Velas-

ques, osvobodjene črne sužnje, a takrat poročene z Don Juanom de Perres, kastilskim plemenitašem, vitezom Alkantarskim. Oba sta fantka sovražila. On, ker ni bil njegov in črn, ona pa ker ji je bil napoti, da se radi njega ob strani svojega imenitnega moža družabno ni mogla uveljaviti. Po rojstvu drugega lastnega otroka Anice je mož pustil svojo ženo in otroka. Martinček je bil silno dobrega srca. Dasi je bil sam revček, je mislil, da so drugi še večji. Kar je kje dobil, je vse ubogim razdal. Mati ga je radi tega večkrat pretepla. Dvanajstletni se je šel učiti za brivca. Ob enem pa za "padarja", kar je bilo tiste čase in še dolgo pozneje nekako združeno. Z 22 letom je stopil v dominikanski samostan v Limi in bil devet let pozneje preoblečen za brata. Kot brat kirurg je postal pravi apostol krščanske ljubezni, spoštovan od najnižjih in najvišjih, cerkvenih in svetnih. Kljub svojemu razsežnemu dobroduju je sedem ur na dan premolil pred tabernakljem. Neka dne ga je pater samostanski oskrbnik srečal, ko je čisto novo redovno boleko nesel v svojo sobo. Na vprašanje kaj bo ž njo, mu je odgovoril, da se mora lepo obleči za mrtvaški oder. In res je par dni potem, 3. nov. 1639 umrl, v 70. letu svoje starosti. Ker so se na njegovem grobu čudeži godili, so že takrat poprosili v Rimu, da bi da bi se otvoril proces za njegovo beatifikacijo. Med prosivci sta bila tudi španski kralj in nadškof iz Lime. Toda zadeva je zastala. L. 1836 je papež Gregor XVI. potrdil njegovo češčenje. Zdaj je dominikanski generalni postulater na delu za njegovo svetniško proglašenje. Ameriške katoliške črnice organizirajo, da bi to delo z molitvijo podprli.

KAKO SODI INDIJCI O PAPEŽU PIJU XI.

Neki Indijec je v indijskem dnevniku "Ceylon Daily News" takole orisal sedanjega sv. očeta: "Sloves Pija XI. je prodril daleč preko mej katoliškega sveta. Vsepovsod je našel čudovito privlačnost. V 13 letih svoje pontifikata je vladajoči papež eden najbolj oboževanih mož naše dobe. Neverjetno agilni in izredno energični je. Njegov ugled je tolik, da kadar se on oglasi, cel svet prisluškuje. Razsodnik je s svojim razsvitljenim čutom za moralne vrednote pravičnost in svobodo. Vedno in povsod ima pred očmi samo dobro, katero povzdiguje in h kateremu neprestano bori. Kot tak je postal duhovni voditelj Evrope, ki grozi, da se bo sesula v razvaline. Papež ni pobornik kake enostranske teorije, niti zagovornik vlade te ali one dežele. On se oglasi le, kadar je npravni red ogrožen ali načela božje pravice tepta-

na. Njegova odkritost in poštenost ste nad vsakim dvomom in natolcevanjem vzvišene. Ime Pij, ki si je je pri svoji izvolitvi privzel, izraža pijeteto, ki ga v vseh krogih dela tako častitljivega. A svet se še spominja, da se je nekdanj imenoval Ahil, kar pomeni junaka."

MISIJONSKA ARMADA

Misijonska družba sv. Petra, katere poglaviti namen je vzgoja domačih poklicev v misijonskih deželah, je izdala statistiko o stanju katoliške misijonske armade, s posebnim ozirom na domačo duhovščino. Iz nje posnemamo sledeče: V vnanjih misijonskih deželah, ki so podrejene kongregaciji za razširjanje sv. vere, deluje točasno 16.050 duhovnikov. Med njimi je 5384 domačih, ki so izšli iz dotičnih narodov. V misijonskih semeniščih, katerih je 400, se vzgaja 18.000 domačinov za misijonski poklic. Kitajski katoličani imajo že 40 procentov svojerodnih dušnih pastirjev, indijski 25%, afriški 15%. Od 7305 misijonskih bratov je 2333 domačinov. Izmed 38.504 misijonskih sester je 18.144 domačink. S tega stališča se tedaj ni več bati, da bi misijoni propadli, če bi kje začeli zunanje misijonarje izganjati.

ANGLIJA ZORI ZA ZEDINJENJE

Mnogo znamenj kaže na to. Zopet se je cela vrsta anglikanskih duhovnikov, 17 po številu, javno izrazila, da bi bil čas podati Rimu roko v znamenje sprave. Naslovili so na katoliškega škofa v Nottinghamu izjavo, v kateri pravijo: "Po našem prepričanju je božja volja, da se anglikanska cerkev spravi z rimsko cerkvijo materjo, od katere je bila pred davnimi časi s silo, proti njeni volji odtrgana. — V ženskem samostanu Tyburn v Londonu, prav blizu mesta, kjer je nekdanj izkrcvavelo mnogo mučencev, so lani započeli z devetdnevnicjo za zedinjenje, ki se bo poslej vsako leto obhajala. Ko so jo oznanili, se je priglasilo 13.835 drugovercev, da se hočejo s katoličani združiti v molitvi v ta namen. Vspeh lanske devetdnevnicje je bil 35 spreobrnjej drugovercev. — Ideja zedinjenja je dobila novega pobornika v osebi Rev. Orcharda, nekdanj najznamenitejšega anglikanskega cerkvenega govornika, ki se je pravkar vrnil iz Rima kot katoliški duhovnik in se hoče posvetiti temu apostolatu. — To so vsekako razveseljiva znamenja. Kajpada za resnico duše ne zore v masah, kot žitna polja. Resnica in milost z njo snubite od srca do srca.

OVČICA KRISTUSOVA

P. Salezij

(Nadaljevanje)

SKRIVNOST NJENE MOČI

VČEM je pravzaprav bila skrivnost njene moči, se zrcali že iz doslej povedanega. Če še enkrat ponovimo, moramo reči, da v tem, ker je velikodušno in veselo sprejemala križe, ne meneč se za njihovo težo. Obložena ž njimi je sledila Gospodu na Kalvarijo. In sledila mu je po mali poti svete Terezike. Mala pot pomeni toliko kot pot ljubezni. Kdor ljubi z božjo ljubeznijo, ne vpraša, koliko bo treba radi te vzvišene ljubezni trpeti, koliko se žrtvovati, čemu vse se odpovedati. Pod žarkom te ljubezni je vsak križ in vsaka bolečina polna sladkosti. To je okusila tudi Marija Padovanska zlasti od tedaj naprej, ko jo je Bog razsvetlil, da je z vsem razumevanjem zajela skrivnost trpljenja.

Mama se je opravičevala, da ne more zmirum stati ob njeni postelji, da mora tudi v šolo, kakor zahteva njen poklic. Marija pa jo je pomirila in ji zatrdila: "Le pojdi v šolo, jaz sem vedno s svojim ljubim Jezusom. Vsako uro sem zaposljena, zakaj v duhu se udeležujem vseh svetih maš, ki se berejo po celem svetu. Darujem jih za izpreobrnjenje grešnikov. Pred Križanega polagam trpljenje in solze vsega človeštva ter mu vse to poklanjam skupaj z vsemi izrazi ljubezni, z raznovrstnimi čednostmi in svetimi željami dobrih ljudi. Gospod je nad vse zadovoljen... Kar priprosto se pogovarjam ž njim in mu razodenem vsako stvar... V njegovi družbi čas hitro beži..."

Zdravniki so občudovali Marijino čudovito odpornost. Samo njen obraz je do zadnjega ohranil lepo prikupljivo obliko, drugače pa je bila sama kost in koža. In vendar je junaško pretrpela toliko bolečin in prenesla toliko kriz, da bi jim bil komaj kos močan človek. Pri tem pa je ohranila redko veselost, ožarjeno z nadnaravno svetlobo...

Kje je prav posebno zajemala mala Marija toliko moč in vztrajnost? Kje drugje, če ne pri Gospodu v najsvetejšem Zakramentu. Nad vse srečna je bila, kadar se je mogla ž njim združiti v svetem obhajilu. In po prejemu nebeškega Gosta jo je navduševal za božjo službo njen duhovni voditelj, Father Rosi, v intimnem duhov-

nem razgovoru. Če jo je pripravljajal za kako novo žrtev za njenega Gospoda, je bila precej pri volji jo sprejeti, da je tako pokazala svojo zvestobo in se razkrila kot pravo ovčico Kristusovo. Duhovni voditelj jo je večkrat obiskal ter jo s svojo toplo besedo ogreval za Gospoda. Tudi njena mama je še nadalje vršila svojo vzvišeno nalogo ter svojo hčerko vnela za nebeške reči. Mala Marija ji je popolnoma zaupala in tako se je med njo in njeno mamo spletla najnežnejša vez duhovnega prijateljstva.

Seveda se je trpljenje nadaljevalo dan za dnem ter kovalo in čistilo Marijin značaj. Postala je prijetna in ljubka, kakor angel, vendar ni več marala svetne družbe. Le s svojim Jezusom je bila najrajši. V svetem zamaknjenju Ga je gledala in čutila njegovo navzočnost, kar jo je napolnilo z nepopisno sladkostjo. Čutila se je neizrečeno srečno. Sklenila je ostati mala skrita žrtvica, ki se daruje za zveličanje človeških duš. Tudi je prosila svojega Jezusa, naj nikar ne gleda na neštevilne žalitve, temuč naj obrne svoj pogled nanjo in na njeno iskreno ljubezen. In tako se je zgodilo, da se je drage volje dala pripeti na križ skupaj z Jezusom in ž njim in iz ljubezni do njega je bila pripravljena vsak čas umreti.

POSVETITEV PREBLAŽENI DEVICI MARIJI

Tudi ljubezen do preblazene Device je rastle v srcu Marije Padovanske sorazmerno z ljubeznijo do njenega Jezusa. "Vedno bi bila rada skupaj z Materjo božjo," tako je dejala v svoji otroški priprostosti. "Najraje bi bila, ko bi me vodila za roko in me učila, kako ljubiti Jezusa vedno bolj in bolj." Na praznik Prikazanja lurške Matere božje, dne 11. februarja 1927, pa je to svojo ljubezen do Marije zapečatila s posebno posvetitvijo. Po nasvetu svojega duhovnega voditelja se je ta dan po rokah Marijinih posvetila Gospodu z obljubo vednega devišstva. Najprimernejši trenutek za to se ji je zdel trenutek po prejemu sv. obhajila. Samo angeli božji bi mogli povedati, kako rajsko veselje je napolnilo tisti čas njeno majčkeno belo kamrico, ko sta se Jezus in njegova žrtvica za vekomaj sklenila. Marija je bila nad vse srečna. Le s par besedami je mogla izraziti to svoje ganotje mami, klečeč pri svoji postelji, potem pa jo je premagal jok. Prepolno je bilo njeno srce nebeške tolažbe. V svoj dnevnik je med drugim tudi to-le zapisala: Dne 11. februarja sem se popolnoma posvetila preblazeni Devici Mariji s tem, ker sem naredila obljubo devišstva. Kako vesela moram biti radi tega, zakaj odslej

bom vedno pod posebnim varstvom nebeške Gospe. Kot njena hčerka se bom neprestano lahko zatekala k njej ter se pri njej, Brezmadežni, navzela čistosti in poslušnosti. O Marija, uči me hoditi po varni poti proti nebu ter me naredi pridno in dobro, kakor si bila sama! Presveta Devica, sprejmi me pod svoj materinski plašč, da me tako ne bo nič več ločilo od Tebe in od mojega ljubega Jezusa!"

Veselje male Marije je bilo neizrekljivo; vedno je imela v mislih, kako nad vse srečna je sedaj, ko je stopila v najtesnejšo zvezo s svojim Jezusom in z njegovo nebeško Materjo. Vsakdo, kdor je stopil v njeno sobico, je moral precej opaziti, kak nepopisen mir se je naselil v njeno srce po 11. februarju. Topila se je v blaženi sreči in na njenem očarujočem obličju se je neprestano prikazoval topli smehlaj . . .

Njeno trpljenje se je prej stopnjevalo, kakor zmanjševalo. Po dvojni operaciji so jo močno prevezali ter ji niso dovolili, da bi se na postelji premikala na eno ali drugo stran. Večkrat je po cele ure težko dihala, potni znoj jo je oblival, nedopovedljiva slabost jo je prevzemala. Kadar so pa bolečine nekoliko pojenjale, je vzela v roko sv. pismo ali Hojo za Kristusom. Ti dve knjigi je najbolj ljubila. V njih je dobila vse, kar je potrebovala.

Prišel je pustni terek. Zlasti ta dan je svoje trpljenje darovala Gospodu za neštivilne žalitve, ki mu jih doprinaša pokvarjen svet. "Oh, koliko žalitev prejema Gospod te dneve!" je vzkliknila. "Koliko se jih udaja pregrešnemu razveseljevanju, katero tako zelo rani in žali presveto božje Srce! Upam, da ga bo moje trpljenje potolažilo." Duhovni voditelj ji je v šali dejal: "Mi se veselimo s pustom, ti si pa zmirom v postnem času; toda potolaži se: Tudi zate bo prišel čas veselja." Marija pa je odgovorila, da je že vsa srečna, ker je blizu svojega Jezusa.

Neki obiskovavec je pripomnil, da mora biti zelo mučno ostati toliko in toliko dni nepremično v postelji. Pa ga je zavrnila: "Jaz prav nič ne štejem dni, ki gredo mimo. Predstavljam si, da mi moj Gospod vsako jutro naroči, naj ta dan trpim za njega. Samo en dan še, mi reče; radi tega se rada uklonem."

Med tem je napisala tudi par pisem svojemu bivšemu duhovnemu voditelju, Fathru Spilimbergu. Iz njih se zrcali Marijina vdanost in pripravljenost, storiti vselej sveto voljo božjo. Enkrat je zapisala: "V resnici sem mala izvoljena ovčica Kristusova, ki je vsak čas pripravljena, da bo darovana . . . Naj Gospod stori z mano, kar

hoče; z vsem sem zadovoljna . . . Naj bom majhen grozdič, ki ga stiskajo Gospodove roke, naj bom pšenično zrnce, ki se zmelje za Gospoda." Tudi to je pisala Fathru Spilimbergu, da jo je nekoč Father Rosi vprašal, kaj bi si izvolila: zdravje ali trpljenje, če bi ji bilo na prosto dano. Pa je sporočila, da je rekla, da bi si raje izvolila trpljenje in dodala je, da je bil Father s tem odgovorom prav zadovoljen.

Drugič je pisala: "Trpljenje je kratko, veselje pa večno, sem pred kratkim brala. Kolika tolažba je zame v teh besedah! Popolnoma sem prepričana o njih resničnosti. Radi tega sprejemam rade volje, karkoli mi Jezus pošlje." Potem pa je svojemu bivšemu duhovnemu voditelju še razodela, kako neizrečeno srečen je bil zanjo 11. februar, ko se je popolnoma posvetila svoji nebeški Materi, ko je naredila obljubo vednega devišstva. "Tako sem sedaj," je napisala dobresedno, "mala hčerka Marijina in mala ovčica Kristusova." Preden je pisemce končala, se je priporočila v molitev, da bi mogla sodelovati s tolikimi milostmi, s katerimi jo obsipava nebo.

V tretjem pismu, datiranim s 6. marcem, je naznanila, da ji je zdravnik dovolil, da sme po štiriinštiridesetih dnevih zopet nekoliko iz postelje. Hvaležna je bila Gospodu za to milost, vendar je precej dostavila, da bi bila ravno tako zadovoljna, če bi še morala ostati v postelji, zakaj: "Vedno hočem storiti, kar hoče moj Jezus."

Zlasti pa je bila vedno vzradoščena, kadar je prišel v njeno srce Gospod pod podobo bele hostije. Ko ga je enkrat mogla kar desetkrat v mesecu prejeti, je to z največjim veseljem zabeležila kot najsrečnejše zanjo. Je pač vedela, da ji donáša Gospod s svojim prihodom novih moči za njeno, s trpljenjem tako posejano življenjsko pot.

(Dalje sledi)

Take si nas zapustil

Pred nekaj leti je bil zastopnik Španije na Ruskem neki grof Osuna. Živel je zelo razkošno. Nekoč je poslal svojim mlajšim bratom v Madrid fotografijo, kazočo ga v krasnem plašču iz hermelinovih kož, ki mu ga je bil podaril car sam; na plašču je bila všita prav tako krasna krona, tudi iz hermelinovih kože. Pod fotografijo je zapisal: "Takega me občudujte." Bratje so šli po sprejemu slike takoj k fotografu, so se dali tam fotografirati v sami srajci in so mu poslali fotografijo v Petrograd. Spodaj so pa napisali: "Take si nas zapustil."

VALERIJA

Waal — I. P.

Peto poglavje

ŽRTEV

IZ katakomb se vračaje pridružila se je Valerija Ireni. Tudi ta je bila v svoje veliko veselje spoznala spremembo, ki se je dogodila v Rufinu, in zdaj sta ženi skupno premišljali, kaj jima je storiti, da ne zamori nežne kali cestni prah javnega življenja, ampak da se razvije v mogočno drevo.

Tako sta se pogovarjali in prišli do emilskega mostu, kjer je za hip obrnila nase njiju pozornost velika, pravkar vračajoča se trgovinska ladija. Valerija se je domislila, da je oče z nestrpnostjo pričakoval prihoda žitne ladije iz Egipta. — Šli sta dalje in došli v onstrantiberski okraj, kjer je kakor še dandanes stanovalo ubožnejše ljudstvo. V ta del mesta bi si mnogi plemenitnik ne bi bil upal, tem manj še plemenita gospa. Ali ti ženi sta bili tu znani in ljubi prikazni. Ljudje so ju povsod pozdravljali z največjo vdanostjo.

Grobokop Mincij je stanoval s svojo ženo Rustiko in svojo slepo materjo kaj revno; vendar pa je bilo stanovanje čedno in snažno. Prijazno je sijalo solnce skozi okno, na katerem so bile pisane astre, pomarančno grmovje se je pelo po zidu. Kavda, katere si je bil udomačil Mincij, je zdaj-pazdaj zaklicala: "Ave Rustica! Zdrava Rustika!"

Otročnica je sedela že spet za statvami in metala ročno čolniček skozi niti. Tik ob njej v zibelki je spančkal dojenček. Stara mati je predla hitro in gladko, da bi človek ne vedel, da je slepa.

"Cele štiri dni sem lenuharila," je dejala smeje se Rustika, ko jo je pokarala Irena, da se toliko trudi. "Treba je doteči zamujeno. Ko pa se utrudim, se ozrem na tega le paglavčka, pa se mi zdi, da sem v Betlehemu ob jaslih. In vselej mi postane delo lahko in sladko."

In žena je spustila čolniček in uprla svoje črno, živahno oko na svoje dete. Radost materinske ljubezni je ožarjala njen obraz.

"Položila sem", je nadaljevala vsa srečna Rustika, "svoje dete v duhu pred jasli in prosila deviško mater Marijo, naj ga včasih milostno pogleda. Ti pogledi naj se vcepijo v dušo njegovo.

A Jožef, kateri je tako vestno varoval božje dete, naj ščiti še moje."

Prihod Mincijev jih je prekinil. Ko je ugle dal Valerijo, je osupnil, prebledel. Nato je potegnil gospe na stran in dejal v zadregi:

"Če se ne motim, plemenita Valerija, hoče tvoj oče govoriti s teboj!"

"Moj oče?" je prašala preplašena deklica. "Pred komaj pol ure sva se razšla na Palatinu; govori, kaj je ž njim!"

"Eden tvojih slug me je srečal na poti", je odvrnil grobar, "in me prašal, da li vem, kje je gospodarica. Tako torej sklepam, da te iščejo."

Gospe sta se takoj poslovili. Hitrih korakov sta hiteli po ulicah. S pomilovalnim pogledom ju je spremljal Mincij.

"Uboga gospica," je govoril sam zase, "Bog ti daj moč, da ne omagaš pod tem križem!"

Vračaje se z dela je bil videl Mincij na forumu, kako so gnali Rufina. Sluge so v skrbeh popraševale po hčeri.

Silna boleost je pretresla domov prišedšo Valerijo. Zgrudila bi se bila, da je ni prestregla Irena. Vedela je, da je oče izgubljen. Včeraj mater, danes očeta. Je-li kje huja poskušnja? In ali naj umrje oče ko pogan! Sedaj, ko je bil storil prvi korak k zveličanju, sedaj na smrt podre most pod njegovimi nogami.

Rešiti očeta, rešiti vsaj dušo njegovo za vsako ceno, to je bila edina misel, ki jo je prešinjala in ji dajala nadnaravno moč.

Irena ji je svetovala, naj skuša najprej podkupiti stražo in priti v ječo. Vzemši možnjo zlata, sta nato hiteli ženi čez forum proti mamertinski ječi.

Ali stražnik je bil neizprosen, komaj se je dal preprostiti, da je povedal, naj se obrnete na cesarskega prefekta Heraklija. "Vendar pa bi bilo bolje, je dejal z pomilovanjem, "da ne bi šli k k njemu."

Irena, čuvši ime Heraklijevo, je bila nehote vzdihnila. Od tega moža se Valerija ni mogla mnogo nadejati.

"Poznaš-li tega Heraklija," je spotoma prašala Ireno.

"Poznam ga, še predobro," je odvrnila Irena v skrbeh. "Oni odpadnik je, ki si je hotel lani s silo na čelu Dioklecijanovih preganjavcev priboriti nanovo vsprejem med nas! Li ne pomniš, kako so z orožjem vdrli v cerkev in jo onečastili z bratsko krvjo?"

"Toda," je prašala Valerija, "ga li ni pregnal tedaj cesar obenem s svetim očetom iz Rima?"

“Res je; ali Maksenciju je mogel ta človek mnogo koristiti in zato ga je vzel v svojo pisarno. Veliko dobrega bi lahko storil ta človek, ali tako pa, preganja vero in služi zlobniku.”

Le z največjim odporom se je bližala Valerija odpadniku, toda ni ji preostajalo drugega. Če je imel Heraklij res toliko moč, tedaj bi zadostovala ena sama njegova beseda. Zanašala se je na to, da ga omeči. Ženi nista vedeli, da je vse to le Heraklijevo maščevanje. Ko sta došli do prefektove palače, je Valerija vstopila.

“Ali morem govoriti s Heraklijem, prefektom cesarske pisarne?” je prašala ostiarija (vrtar). Vrtar jo je premeril od nog do glave in ji rekel:

“Gospod je prepovedal, puščati koga k njemu!”

“Ali jaz moram govoriti z njim,” je odvrnila Valerija, “prosim te, naznani me!”

Suženj je skomiznil z rameni in ni odvrnil nič. Valerija je izvlekla nekaj zlatov, in to je pomagalo.

“Z gospodom si hotela govoriti, plemenita gospica?” je prašal naenkrat uljudno vrtar in vzel ponujeni mu denar. “Vesti te hočem k sinu njegovemu, Sabinu; morda te ta popelje k očetu. Glej, tam je s svojimi prijatelji.”

Vsa v zadregi se je bližala deklica skupini mož, ki so se razposajeno šalili in smejali. Na njeno prašanje se ji je predstavil izlikan in po mazilih dišeč mladenič. Valerija je spoznala v njem onega, ki je pretekle noči motil na tako ponižujoč način materin pogreb. Dvorljivo se poklonivši je prašal Sabin, kaj želi gospica.

Valerija mu je na kratko razodela, da je Rufinova hči in da ima govoriti nujno z vodjem dvorne pisarne.

“To je torej tvoja mati,” se je vnel Sabin, “ona junaška žena, ki si je potisnila bodalce v prsi! Že iz zanimanja za novo Lukrecijo rad ustrezem želji njene hčere. Sicer ni zdaj čas sprejemanja; ali tebi naproti napravi oče izjemo.”

Valerija je umela, misleč vedno na očeta, samo toliko, da ji je naklonjen.

Vesela, da se izogne nesramnim pogledom mladeničev, je šla za Sabinom. Nekaj hipov za tem je stala pred Heraklijem.

Bil je mož okolu petdesetih let; suho obličje z malimi bodečimi očmi in ozkimi ustnicami ni bilo prikupljivo.

Sabin je predstavil očetu gospico in stopil na stran, radoveden, kakí vzroki naj bi bili privedli hčer mestnega prefekta k njegovemu očetu.

Valerija se je ojunačila.

“Odpusti mi, plemeniti gospod,” je dejala, “ako te s svojo prošnjo motim!”

“Motiš me, motiš,” je odvrnil on neuljudno, okrenivši glavo. Ravnokar je razmišljaj, katere patricije naj postavi v izmišljeno zaroto Rufinovo. In kdo naj bi mu bil došel ob nepravem času, ako ne ravno hči Rufinova, kateri ga je bil danes že v tretje tako občutljivo razžalil? Glas vesti, ki ga je bil vzbudil Rufin, je bil Heraklij “srečno” umiril.

“Življenje mojega očeta je v tvojih rokah,” je nadaljevala deklica, “ti ga lahko rešiš če hočeš!” Nato je začela Valerija zagotavljati nedolžnost svojega očeta z vznesenimi besedami in prositi ga za njegovo življenje tako vdano in goreče, da bi bile njene besede kakor je mislila, kamen omehčale. Sabin sam, ki je bil dokaj lahkomiselnejši nego zloben, se ni mogel zdržati, da ne bi izrazil svojega sočustva, ko je videl, kako se je vrgla deklica pred očetom na tla, objela njegove noge in ga prosila.

Ali oni se je delal, kakor da ne sliši ničesar. Ko pa mu je dekličina prošnja postajala že nadelžna, je rekel mrzlo:

“Ženske solze so brez teže v skodelici pravice. Ne moti me dalje!”

Valerija je izpustila noge prefektove in se dvignila. S sklonjeno glavo in strtim srcem je šla k vratom.

“Sabin ji je sledil.

“Pri Jupitru,” je dejal, ko sta bila sama, “dedec te je grdo odslovil. Toda rečem ti, da si mu prišla s toliko zlati ko solzami, dovolil bi ti bil vsaj obiskati očeta v ječi.”

“Imam mošnjo zlatov,” je rekla Valerija zardevši, “ali bi te smela prositi, da mi pridobiš vsaj to milost pri svojem očetu?”

Sabin je nekaj hipov pomišljaj, potem pa segel hlastno po mošnji in jo skrnil v svojih nedrih rekoč:

“Očeta sicer zdaj ne smem motiti, ali hočem te vesti sam v ječo in ti izprositi vhod. Dedca naknadno potolažim!”

Valerija je veselo zahvalila moža in odpodila zlo misel, ki se je je bila polastila videvšo, kako hlastno je sprejel mladenič denar.

V atriju je pošepetal prefektov sin svojim tovarišem nekaj besed. Hrupno so se zasmejali. Potem je stopal ob strani deklice po ulicah palatinskih k onim krasnim stopnicam, ki vodijo na trg, in zavil nato proti mamertinski ječi ob vzhodju kapitolskem.

Vso pot je skušal zabavati dekletce in jo tolažil, da ji bo sodišče pač gotovo oprostilo očeta.

Pripovedoval ji je o svojih potovanjih in o bivanju v Egiptu. Čudil se je, da je ni videl nikoli pri dvornih veselicah in zdelo se mu je krivično, da se mlada in lepa deklica razdehti in osuje v zapuščenosti.

Valerija ga je samo površno poslušala. Le s silo se je pripravila, da je odgovarjala uljudno na prašanja onega, v čegar rokah je bila izpolnitev njene najvročejše želje.

Nadzornik ječ se je sprva ustavljal, češ, da hoče pismena potrdila, slednjič ga je vendar preprosil Sabin, naj pusti deklico vsaj za pol ure k očetu.

Izvanredna lepota Valerijina, kakor tudi njena usodna zguba materina in njen strah in ljubezen za očeta, vse to je bilo napravilo na Sabina močen vtis. Vso pot je razmišljal o tem.

V preteklem letu je bil dokončal visoke šole v Aleksandriji in se vrnil v Rim.

Posvetil pa se ni resnemu delu v državni službi, kakor je bil pričakoval oče, temveč se potopil v uživanje in strasti, kakoršnih mu Aleksandrija ni bila nudila dovolj.

Ker ni mogel Heraklij na noben način spraviti sina v dvorno pisarno, izposloval mu je nekako službo nadzornika pri cesarskih gradbah. Dasi sin ni umel o zidarstvu docela nič, je oče vendarle upal, da ga bo to veselilo. Ali zgodilo se ni niti to, pač pa je bilo slišati pritožbe čezenj. Oče ga je karal radi tega, ali Sabin se je rogal, češ, da raje je pečenko, nego da bi sam kahal. Prijatelj iz uglednih uradniških družin Sabinu ni nedostajalo. V igri in pijači je ž njimi prebedel mnogo noči. — Take so bile razmere med sinom in očetom in zato je Sabin že dolgo gledal, kako bi se oprostil očetovskih vezi. Zazdelo se mu je, da bi znala ravno Valerija pomeniti zanj to srečo. Ali mu je Rufin ne bo dal za ženo, ko se pojde za glavo? In li more on najti boljšo in bogatejšo nevesto, on, sin priprostega moža? Vedel je sicer, da oče sovraži Rufina, a tu se je zanesel na mater, ki naj pregovori očeta. Starec se mora udati. Na neljub sestanek v pretekli noči Sabin niti mislil več ni.

S takimi načrti se je vračal k svoji materi. Gospa je sprejela svojega sina v bogato opremljeni sobi. Kipeče orientalske preproge so pokrivale tla; strop je bil izslikan z zlatom in barvami kar najukusnejše. Na mizah iz dragocenega ciprskega lesu so stali zlati svečniki, kozarci z umetno vrezanimi podobami, kipi in posode rezane v dragocen ahāt. Skozi napolodprto okno si videl na malo ukusno verando, kjer se je penil med cvetjem in zelenjem mal vodomet, izlivaje vo-

do v srebrno skodelico, slonečo na ramah divnih amoretov. Heraklij je res skrbel, da si prisvoji bogastva, žena pa je z obojimi rokami raztresala. V mehkem, s tirskim škrlatom pogrtnjenem naslonjaču zleknjena je čitala Sabina ravno opolzko Plavtovo (znan latinski pesnik iger) igro, ko je vstopil sin.

Heraklijeva žena ni bila ne bolja ne slabša od drugih rimskih gospa. Kot plemkinja je bila ona gospodarica v hiši. Dasi rimske služkinje niso bile samo božane od svoje gospodarice, bilo je v Rimu dokaj hudobnejših in strožjih. Njeno stališče, kakoršno ji je bil priboril mož, jo je docela osrečevalo, želela je samo še, da bi ji privedel sin bogato, odlično nevesto v hišo.

Z velikim zanimanjem je torej poslušala svojega sina in dejala, ko je bil dogovoril:

“Srček, oče mora oprostiti jetnika. Nikoli več ne najdeš tako lepe prilike. Pojdiva takoj k njemu!”

“Toda čakaj,” je nadaljevala in si položila roko na čelo. Po kratkem premišljanju se je dvignila, tlesnila na to s prsti in velela vstopivši sužnji, naj pošlje takoj slugo v mamertinsko ječo in ji dovede Valerijo na pogovor. — Na to se je oklenila sinove roke in šla sta k Herakliju.

“Našla bova,” je dejala med potom, “pri očetu odpor. Zato govori ti prvi, v pravem trenutku ti že priskočim na pomoč.”

Heraklij je bil po Valerijinem odhodu korakal nemiren po sobi gorindoli; prošnje nesrečnega otroka so ga bile zadele v dušo.

“Kar je, je,” si je dejal končno in si potegnul z roko mimo čela in začel z nova polniti osodno listino. Ravno je bil dokončal, ko sta vstopila žena in sin. Začuden ju je motril. Sabina je sedla molče v naslonjač in se hladila s pihljačo, sin pa je začel:

“Oče, triindvajset let mi je, čas je, da si poiščem sopogo.”

“Pri Jupitru, nekaj mesecev sem je to tvoja najpametnejša beseda!”

“Našel sem jo. Bogata je, plemenita in lepa!”

“Bogata, plemenita, lepa! In tebe hoče?” je vskliknil Heraklij z neverjetnim smehljajem.

“Ujel sem ribico, visela bo, če, če mi ti ne skališ vode.”

“Jaz te ne umem. Če ti je sreča mila vendar vedi, da ti oče ne bo delal zmešnjave”.

“Kratko rečeno: Rufinova hči je moja nevesta — njegov dedič bom, če potlačiš pravdo.”

Heraklij je s širokorastegnjenimi očmi strmел v sina.

“Vrhu denarja je še pamet zaigral” je vskliknil nejevoljen, “iz te moke ne bo kruha. Nočem v hišo hčere moža, ki me je tako kruto žalil. In če bi že hotel, li ne veš, da je obdolžen Rufin veleizdajstva in je takorekoč že sojen?”

“Postavi mesto njega koga drugega v zatočnico!” Heraklij je bil ves iz sebe.

“Ali pa res verjameš, da te deklica vzame in s tem odkupi očeta. Tebe, takega nemarneža z izžetim obrazom!”

“Sveto mi je izjavila,” je odvrnil Sabin, “da je pripravljena na vsako žrtev, samo da reši očeta. Kar se pa tiče mojega lica,” je pristavil zlobno, “pravijo ljudje, da sem ti nepopisno podoben!”

Heraklij je planil kvišku. Tu pa je posegla vmes Sabina. Heraklij je imel veliko spoštovanja pred njo, saj ga je bila ona dvignila do tolike veličine. Naglo je zaprla pihljačo, kar je pomenilo, da ne mara ugovora.

“Ljubi soprog, pomisli, da se gre za življenjsko srečo najinega sina. Če privoli deklica v zvezo, tedaj mora biti oče prost!”

“Ali gospa,” je vskliknil prefekt, “si li pozabila, da je on bil tisti, ki me je pregnal in da me je še pred kratkim tako hudo užalil? Pred dobro uro še me je sramotil in zdaj naj ga objamem ko tasta?”

“Poroka otrok,” je odvrnila Sabina, “pomiri razpor očetov!”

“Ali je ona edina nevesta v vsem Rimu,” se je obrnil nevoljen prefekt k sinu, “da moraš ravno Rufinovo hčer izbrati? In ravno to vlačugo mi zbere! Toda,” je nadaljeval, obrnivši se k soprogi, “fantu ni zameriti, ali da celo moja soproga...”

“Ni li to zadoščenje,” za je prekinila ona, “da daruje moj soprog prefektu Rufinu življenje? Nadalje! Ni li morda dobro za te, če imaš v njem zaveznika?”

Pri tem prašanju je Heraklij osupnil. Ako si pridobi Konstantinovega prijatelja za svojega zaveznika, potem ga ni močnejšega človeka v Rimu. Naj konča potem vojska, kakor hoče. On bo varen.

“Ali,” je ugovarjal, “cesar sam ga je sodil”. Preiskovanje je bilo zanj zelo obteževalno. Zaplenitev njegovega premoženja je nujna, da se s tem zamaši prazna državna blaganja. Ni mogoče, ni mogoče!”

“Maksenciju bo pač vseeno, čegavo premoženje dobi,” je odvrnila z nasmehom Sabina. Sodba še ni podpisana, še imaš prosto roko. Glej! Malega poslovnega pogreška je treba. Pravda začne s kraja in sodniki dokažejo nedolžnost obtoženč-

vo. Cesarja oplašiš z ustajo, v slučaju, da ne osvobodi Rufina.”

“In smrt Sofronijina! In pisma, ki... V silni zadregi sem! Li veš,” je vskliknil, “da tvegam svoje življenje?”

V tem je naznanil suženj Valerijo.

“Prepustita vse meni,” je rekla žena, “vidva sta preokorna, da bi ujela golobico!” — —

Pol ure zatem se je vračala Valerija. Seboj je imela povelje, da se odredi prefektu najlepša soba in da se skliče popoldne sodnike k novi seji.

Prišedši na ulico, se je deklica globoko odahnila.

Žrtvovala se je bila. A kako ji je bilo pri srcu, to je vedel Bog sam. Prekrižala se je deklica in krenila proti mamertinski ječi. V katakombah je videti polzabrisano podobo: jagnje med dvema volkovoma. Suzana! Kje je Danijel, da te otme?

Na Maksencijevem dvoru ga za Valerijo — ni bilo!

(Dalje prihodnjič)

Dobičkonosna pozornost

Ruski knez Galicin se je mudil v Parizu in je zahajal seveda tudi v gledališče. Prva pevka nekega gledališča je imela tako lep glas in je igro tudi tako izborno izvajala, da ji je poslal knez po svojem služabniku lep šopek.

Nekaj tednov na to se je zglasila pri knezu v predsobi neka dama in je želela govoriti z njim. Knez je šel v pred sobo in je videl tam lepo mlado gospodično, ki mu je rekla: “Visokost me gotovo ne poznate več. Jaz sem pevka tega in tega gledališča in sem se Vam prišla zahvaliti za številne dokaze Vaše pozornosti.”

“Sedaj Vas spoznam, milostljiva. A oprostite, jaz sem Vam samo enkrat poslal en šopek.”

“Kako to? Vaš sluga mi prinese že več tednov sem vsako jutro en šopek.”

Poklicali so slugo, in pojasnil je stvar, dasi nerad: “Ko sem prinesel prvi šopek, mi je dala dama pet frankov napitnine. Šopek je stal tri franke. Zato sem kupil vsak dan tak šopek, in ker mi je dala dama vselej pet frankov, sta mi zmeraj ostala dva.”

Poznejši razgovor med knezom in slugo nam ni znan: gotovo se je pa služabniku zlati vir dohodkov zaprl.

PRIJAZEN POZIV NA SLOVENSKI NAROD

Pred nami so za nas veliki dnevi. Še nikdar poprej se nismo pripravljali za večjo in bolj pomembno slavnost, kakor se pripravljamo ravno v teh dnevih, ko prihaja k nam prvi slovenski vladika, dr. Gregorij Rožman, nadškof ljubljanski.

Samo enkrat se je v zgodovini nas ameriških Slovencev zgodilo, da nas je posetil cerkveni dostojanstvenik, in to je bilo ob priliki Evharističnega shoda v Chicagi, ko je dospel k nam starosta jugoslovanskih škofov, vladika dr. Jeglič. Sedaj pa prihaja med nas, čisto med nas ameriške Slovence, njegov naslednik dr. Gregorij Rožman z željo, da obiše Slovence v večjih naselbinah po Ameriki.

V nekaj dnevih bo že pripravljen za pot, da gre za svojimi sinovi v tujo zemljo, ki je pa postala naša nova domovina, v Ameriko. Torej, bratje in sestre, pripravimo se!

Važni in pomembni trenutki nas tudi čakajo, ker se bo v ravno onih dneh postavil in odkril spomenik prvega slovenskega pionirja v Ameriki, ki je dospel v to zemljo poln gorečnosti, da deluje za človeški rod.

Postavil in odkril se bo spomenil možu, ki je posvetil svoje življenje v to, da bi priboril več kulture onim, ki so bili v temi in nevednosti. Postavili in odkrili bomo spomenik možu, katerega ime je slavno med našim narodom in Amerikanci. In to je naše gore list, pionir škof Friderik Irenej Baraga!

Zato vas pa Centralni odbor organizacije Jugoslovanskega kulturnega vrta pozivlja, prosi in kliče, da se pripravite, da se organizirate, da pridete od blizu in daleč v naš slovenski in jugoslovanski Cleveland! Da se uvrstite v veliko manifestacijo, v slikovito parado, kakršne do danes še nismo imeli v Clevelandu.

Pridite domačini, pridite iz okolice! Društva, pevska in kulturna, uniformirana, cerkvena in naroda. Pridite v narodnih nošah! Pridite jezdec na konjih! Pridite vsa podporna društva, prinesite svoja bandera in zastave.

Ne čakajte na nadaljna vabila! Stvar, za katero se gre, je zadeva naroda, je častna narodna

stvar, tako da nas bodo naši Amerikanci spoznali, kdo smo in koliko nas je! Drugih je manj kot nas, drugi so manj doprinesli za mesto, kakor smo doprinesli mi, toda: drugi vedo in znajo pokazati se ob takih prilikah in priznanje jim gre od vseh strani! Mi pa zaostajamo, zgubljammo se tam, kjer bi morali dobiti priznanje in rešpekt.

Bratje in sestre! Slovenci in vsi Jugoslovani. Pridite na dan v dnevih, ko se vas potrebuje! Narod vas kliče in hoče videti! Sedaj je čas, ko se bo štelo in dognalo, koliko nas je, kdo smo. Pridite!

Kdor ima zavest za narodno in kulturno probujenje, naj se te dneve pokaže. Narod mu bo hvaležen! Dne 22. septembra je tisti dan, ko bomo praznovali "Baragov dan" in dvignili ime naroda visoko nad druge, prav po zasluženju vsega, kar smo že doprinesli za velemesto Cleveland, v katerem se duševno in narodno razvijamo!

Naj ne bo med nami nikogar, ki bi odpadel! Naj ne bo nikogar med nami, ki bi ugovarjal ali kljuboval! Proč s sebičnostjo! Narodna misel naj nas navdahne in prepoji. Zberimo se skupaj na zemlji, ki nam je bila podarjena od mestne vlade, da na to zemljo postavimo spomenike naših mož, vsako leto enega, ki so na ta ali oni način donašali narodu kulturo in slavili naše ime!

Jugoslovanska zemlja v kulturnem vrtu je obširna, načrti so pripravljani za številne naše kulturne može. Zberimo se, ko bo spomenik postavljen prvemu pionirju. In lahko se bomo še pozneje zbirali, ko bomo odkrivali spomenike ostalim nosilcem naše jugoslovanske kulture!

Končno vabimo tudi vse naše brate in sestre izven Clevelanda, iz vse države Ohio; da, iz vseh Zedinjenih držav, da pohitijo na pomembni dan 22. septembra v Cleveland k največjemu narodnemu prazniku! Vršilo se bo štiri-dnevno praznovanje. Takoj za Baragovo slavnostjo bomo nadaljevali z Evharističnim kongresom, ki bo nekaj veličastnega.

Za one, ki bodo prišli od zunaj, bo preskrbljeno stanovanje, če se pravočasno prigrasijo tajništvu.

Predloženo po predsedniku, odobreno enoglasno in izročeno v priobčitev vsem časopisom, ki so nam naklonjeni.

A. GRDINA, *predsednik,*

JOS. GRDINA, *tajnik,*

MARION KUHAR, *blagajničarka.*

IZ UPRAVE

Za sv. maše: — Po \$45.00: M. Polutnik. — Po \$10.00: G. Banks. — Po \$5.00: A. Novak, M. Verbiscar, M. Barle, M. Hocheval, N. N., N. N. — Po \$4.00: L. Gregorcic. — Po \$3.00: F. Tolar, M. Madic, J. Krolnik, T. Kasic, J. Grent. — Po \$2.00: J. Radez, M. Pecjak, Mrs. Schirzel, J. Slapnichar, J. Sedmak, A. Martincic, M. Koporc. — Po \$1.50: A. Malakar. — Po \$1.00: J. Lochiner Jr., P. Majerle, H. Zore, J. Medved, M. Bluth, M. Balkovec, C. Gersick, A. Collins, J. Kamin, N. N., R. Korn, A. Bartol, A. Pozun, Mr. Sever, Mr. Luskovic, J. Wolcic, L. Lipoglavsek, P. Prah, J. Poljak, A. Chopp, A. Matkovich, Mrs. Arch, Mrs. Ritlop, M. Dreshar.

Darovi: Mr. in Mrs. Gnidica \$10, Mr. in Mrs. M. Golobich \$5, J. Pintar \$1, F. Kvaternik \$1, M. K. \$2, M. Verbiscar \$10, J. Kamin \$1, M. Trinko \$4, M. Perhne \$1, Mrs. Kern \$2, M. Barle \$3, J. Kastelic 50c.

Za Apostolat: K. Karosec \$10, J. Muhic \$10, M. Marhelz \$1.

Za lučke: A. Mozina 50c, M. Bombich \$1, P. Strnad 50c, M. Dencan \$1, K. Karosec 10c, A. Za-

krajsek \$1, F. Kocjancic 50c, E. Gerbeck 25c, M. Bluth 50c, J. Poljak \$1, M. Barle \$1, R. Korn \$1, T. Kasic 50c.

Umrli so: Mrs. Helen Polutnik, Lorain, Ohio. RIP.

ZAHVALA

Zahvalujem se Materi božji za uslišano prošnjo.

J. Kobal.

Obljubila sem, da se javno zahvalim Nebeški Kraljici Majnikovi za uslišano prošnjo, ki sem si po nesreči zlomila nogo in zdaj pa spet lahko hodim. Tudi srčna zahvala Mali Cvetki sv. Tereziji.

Mary Pavlich, N. Y. C.

Zahvaljujem se presvetemu Jezusovemu Srcu za uslišano prošnjo.

J. Kozelj.

NAROČITE SI PRI

AVE MARIA

MOLITVENIKE

SLOVENSKE

SVETA URA,

v platno vez.\$.90
v fino usnje vez.\$1.50

SKRBI ZA DUŠO,

v platno vez.\$.90
v fino usnje vez.\$1.50

KVIŠKU SRCA,

v platno vez.\$.80

SLAVA MARIJI,

v platno vez.\$1.00
v fino usnje vez.\$1.25
v najfinejši opremi\$1.50

ANGLÉŠKE

Child's Prayerbook.....	\$.25	
Key of Heaven.....	.50	do \$3.45
First Communion Sets.....	1.00	" 2.15
Vest Pocket Manual10	" 2.00
Ave Maria50	" 1.50
Manual of Prayers	1.20	" 2.20
Holy Name Manual28	in .55
Missals	2.00	do 4.50
Catholic Girls Guide	1.50	" 5.00
Young Men's Guide	1.65	" 5.00
My Prayer Book	1.25	" 4.50
Sick Call Set	3.00	& 7.50

STATUES ALL SIZES MEDALS -- ROSARIES

**Pošlji 10 centov za poštnino.
Send 10 cents for postage.**

OKROGLE

PRAV NAVADNO

“Tako, Tone si je zlomil nogo v vaši trgovini. Kako pa je bilo to?” — “Prav navadno. Ali vidite to-le stopnico?” — “Vidim.” — “No, Tone je pa ni videl.”

NI VARNO

“... iz vseh teh vzrokov,” je rekel agent, “morate skleniti življenjsko zavarovalno pogodbo.” — “Ne bo nič. Jaz ne bom sedel na limanice.” — “Prosim vas, zavarovalna družba obstoji že nad 50 let, ima milijone in milijone denarja, ki je najbolj varno naložen...” — “Vse lepo! Moj stric si je tudi dal življenje zavarovati, je pa že čez 4 tedne umrl.”

VSAK DAN NEKAJ

“Zakaj ste se javili k raportu, Novak?” — “Zato, ker sem bil včeraj pijan.” — “Saj ste danes zopet pijani.” — “Za to pijanost se bom pa javil jutri.”

MODER SIN

Na cesti se je prevrnil voz s senom. Zraven njega je stal fant in bridko jokal. V tem pa pride kmet in pravi: “Kaj, fant, nesreča? Voz se ti je prevrnil?” — “Da,” je vpil fant še hujše. — “Sam ga seveda ne moreš dvigniti?” — “Seveda ne,” je tulil fant z vso grozo. — “Veš kaj, pojdi z menoj, se bova hitro najedla, potem po južini bova pa voz zopet postavila.” — “Ne,”

pravi fant, “kaj pa bi oče rekli?” — “Kje pa so oče?” vprašuje kmet. In naš junak odgovori: “On leži — pod vozom!”

ZADNJKRAT

“Pri sankanju ste se zaleteli v drevo; gotovo ste sankali danes prvokrat?” — “O ne, zadnjokrat!”

RAČUNANJE

“Ata, računške naloge, pri katerih si mi ti pomagal, so vse napačne. Ti si povsod dvakrat toliko naštel, kar bi bilo pravzaprav moralo biti.” — “Da,” pravi oče-trgovec, “tako računate v šoli, v življenju pa s takim računanjem ne boš nikamor prišel.”

Sedanje in bodoče gospodinje!

PRAVKAR JE IZŠLA OSMA, izpopolnjena in pomnožena naklada knjige, ki je šla doslej že v nad 100.000 izvodih med slovenske žene,

SESTRE M. FELICITE KALINŠEK

VELIKA

“SLOVENSKA KUCHARICA”

Obsega 728 strani, 34 barvanih tabel, nešteto ilustracij v tekstu, razkošna oprema, vezava v celo platno.

CENA \$5.00

Vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti so zbrana v tej monumentalni knjigi. Občudovanja vredna je smiselna porazdelitev snovi. PREGLEDNA IN NEIZČRPNA JE IZBERA NAVODIL IN RECEPTOV. Gospodinja pa se pouči tudi o važnih osnovnih pojmi kuharstva in gospodinjstva. ZATO JE TO NAJPOPOLNEJŠE DELO TE VRSTE, KAR JIH IMAMO SLOVENC!

Ta knjiga sodi v vsako slovensko hišo!

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill